

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission
by post as a periodical.

1968 NOVEMBER STEVILKA II LETO XVII

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136

Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

NOVE MOHORJEVKE NAPOVEDANE

Družba sv. Mohorja v Celovcu bo za letošnji Božič razposlala svojim udom naslednji književni dar:

1. KOLEDAR za leto 1969. Poleg mesecev, tednov in dni bo imel zelo pestro zabavno in poučno vsebino.

2. VEČERNICE s povestjo "Pajkova mreža". Napisal jo je prekmurski rojak Lojze Kožar. Je zgodba mlade Prekmurke v izseljenstvu.

3. DOGODIVŠČINE V PRAGOZDU, napisal znani mladinski pisatelj Mirko Kunčič. Knjiga ima mnogo slik.

4. QUO VADIS — drugi del s slikami kot lani, torej: roman v slikah.

Vse ŠTIRI kajige skupaj bodo zopet vsem na ponudbo za majhno ceno — \$ 3. Pričakujemo jih enkrat v novembru.

"MALO SVETO PISMO" ZA VSE

Nabavite si ga v spomin na misijone škofa dr. Jenka! Imeli boste zelo primerne odlomke iz stare in nove zaveze, ki jih je izbral za nas dr. Alekšič. Je zelo dober nadomestek celotne stare zaveze, ki je vsa razprodana.

Knjiga ima zelo prijazno obliko in stane nevezana z močnimi platnicami — \$ 1, vezana \$ 1.50.

Ob vseh škofovih misijonih bo na ponudbo.

ANGLEŠKA KNJIGA O ŠKOFU BARAGU

Naslov: SHEPARD OF THE WILDERNESS. Na žalost — jako malo naročil zanjo prihaja. Sezite po njej ob misijonih, bo povsod na ponudbo. Stane — kot že davno veste — samo EN DOLAR ali \$ 1.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

DESETI BRAT, roman, spisal Josip Jurčič — \$1

REZINKA, povest iz Menišije, spisal Matičič — \$1

ČLOVEK V STISKI, spisal psiholog dr. Trstenjak — \$1

PREKLETA KRI, povest, spisal Karel Mauser — \$1

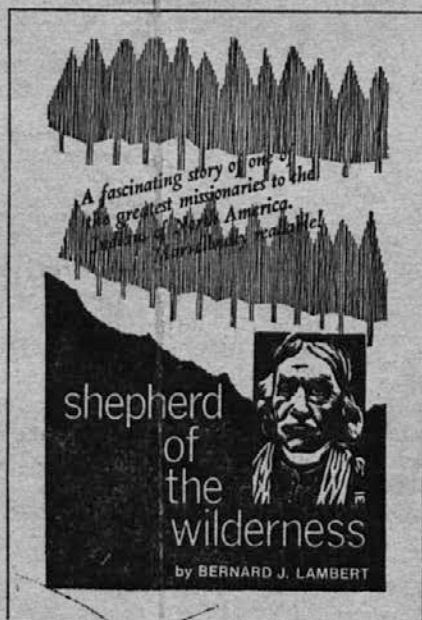
PASTIR CIRIL, povest iz Korotana — \$1

MADITACIJE — pesmi Franca Sodje, pisatelja "Pred vrati pekla" — \$2

KRALJICA DVEH SVETOV, spisal J. Kokalj, misijonar v Afriki — \$2

HERTA, povest baletke, spisal Janko Mlakar — \$1.25

ROJSTNO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA. Povest, spisal M. Marolt v Argentini. — Cena \$ 3.

Vojna v Vietnamu in Pepe Metulj

Urednik

TAKOJ NAJ POVEM, da Pepe ni šel v Vietnam, kakor boste morda brž sklepali iz napisa tu zgoraj. To ne, samo pisati je hotel o tej vojni in se je prišel posvetovat, kako in kaj naj piše. Urednika je spravil v zadrego.

"Pa zakaj čutiš potrebo, da bi o tem pisal?"

"Zato, ker ves svet piše o Vietnamu in tudi govori, MISLI pa že dolge mesece niso ničesar omenile."

"Kaj pa pišejo in govorijo o Vietnamu?"

"Še vprašate! To vendar vsakdo ve. Pol sveta, se zdi, da je za vojno tam, pol pa proti, MISLI pa, kakor da bi nič ne vedele."

"Torej praviš, da vsakdo ve, kako in kaj je z Vietnamom. Zakaj pa potem misliš, da bi morale še MISLI praviti? Kaj pa bi mogle reči novega, če vsi ljudje že tako ali tako vse vejo? Kaj bi pa ti novega povedal?"

Pepe je bil v zadregi, pa samo za hip. Je že spet odprl usta, pa sem ga ustavil.

"Poslušaj, Pepe, nekaj novega pa res vem o Vietnamu in to bi se dalo čedno napisati za MISLI, samo pomena bi ne imelo, če ne bi MISLI tudi same pri stvari sodelovale. Poglej, kaj piše neki Graham Williams v listu THE AUSTRALIAN. Dal je pobudo, da bi dobri ljudje v Avstraliji posvojili ali 'adoptirali' po enega ali eno vietnamsko siroto, ki jih je nesrečna vojna rodila nešteto. Na neki naslov v Avstraliji bi bilo treba poslati vsak mesec \$10 (deset dolarjev), pa bi neka organizacija izbrala eno siroto in jo poslala

v katoliški zavod v Saigonu. Graham Williams misli, da bi se s tem napravilo dosti večje dobro delo, kot če bi v tisku objavili še tako dolga članke o Vietnamu, ki na vse zadnje nesrečne vojne nič ne skrajšajo in nič ne omilijo."

Pepe je vzel dotično številko lista in sam zase bral. Čez čas je rekel:

"Vse mi je všeč. Posebej še to, ko obeta, da bi dobili sliko adoptirane sirote in razne podatke o nji. Ali bi dali v MISLIH poziv, naj se kdo oglasi?"

Tega si ne upam. Že tako je baje preveč prosjačenja v listu. Misli sem na to, da bi kar MISLI same poslale deset dolarjev in bi tako eno siroto adoptirale..."

"Zakaj pa ne?"

"Zato, ker je še vse preveč neplačanih naročnin, čeprav smo že skoraj pri koncu leta. In kako bo v novem letu, nič ne vem. O, če bi vsi redno plačevali, bi se nič ne obotavljal in tudi bi se ne bal očitkov, da razmetavam denar za kaj drugega kot za list..."

Pepe je malo pomislil, potem segel v žep. Položil je predme desetak in rekel: "To je za prvi mesec. Pošljite ne v mojem imenu, ampak v imenu MISLI. Naj postane list enemu Vietnamčku očka in mamica. Če ne boste mogli nadaljevati iz blagajne MISLI, bom pa še naprej jaz dajal".

Tako je rekel Pepe Metulj in se poslovil. Prav kmalu potem je odšel desetak na odločeni naslov. Zdaj pa počakajmo, da vidimo, kaj bo iz tega.

Teh imen lanska matica
še ni
imela . . . Naj novi rajniki
po božjem usmiljenju
počivalo v miru

BRATOŠ MILAN, 30 let, iz Velike Pristave pri Pivki, samec. Našli so mrtvega v Zapadni Avstraliji. Pokopan v Norsmanu, W.A. 14.nov.1967.

POSEGA LADO, 35 let, oženjen, doma iz St. Petra na Krasu. Smrt mu je povzročil električni sveder pri delu. Pokopan v Roockwoodu, N.S.W. 8. jan.1968.

TOPLAK ROMANA, 81 let, redovnica sester Brezmadežne. Doma je bila pri Sv. Antonu v Slov. Goricah. Umrla v Melbournu po daljši bolezni. Pokopana na slovenskem pokopališču Keilor, Vic., 17. jan.1968.

RAUNIG E. IVAN, 61 let, oženjen, umrl v Adelaidi 3.marca 1967. Pokopan v Cheltenhamu S.A.

CENČIČ VLADIMIR, oženjen, doma iz Primorja. Umrl v Ringwoodu, Vic., po daljši bolezni. Pokopan v Box Hillu, Vic., 31.jan.1968.

SELES ALOJZIJ, 37 let, iz župnije Pregarje, poročen. Umrl za srčno kapjo v Glenroyu, Vic., 6. febr.1968. Pokopan v Fawknerju.

POTOČNIK PETER, 64 let, oženjen, doma pri Sv. Antonu na Pohorju. Zadela ga je kap. Upepeljen v krematoriju Fawkner, Vic.

LAH STANISLAV, 43 let, poročen, doma v Celju. Umrl od srčne kapi 19.febr.1968. Pokopan v Williamstownu, Vic.

POSTREGNA ANTON, 66 let, poročen, doma iz Srednja v Benečiji. Umrl v bolnišnici v Dandenongu, Vic., 1.marca 1968. Pokopan na pokopališču Springvale, Vic.

ŽIBERNA EMILIJAN, 40 let, oženjen, doma pri Štorjah na Primorskem. Umrl po kratki bolezni v Footscrayu, Vic., 5.marca 1968. Pokopan na odtotnem pokopališču.

BAVDAŽ FLORJAN, 35 let, samec, doma blizu Kanala. Umrl na bolezni srca pri delu, živel v St. Albansu, Vic. Pokopan na slov. pokopališču Keilor, Vic. 12.marca 1968.

KOLAR FRANC, 21 let, samec, doma iz Podpeči pri Poljčanah. Umrl v prometni nezgodi v Južni Avstraliji. Pokopan v Whyalli, S.A., 22.jan. 1968.

TREVEN STANISLAV, 35 let, umrl na srčni bolezni v Melbournu 11. aprila 1968. Pokopan v Springvale, Vic.

PUTRE JOZE, 55 let, družinski oče, doma iz Muhavasi pri Kočevju. Umrl ob prometni nezgodi v Maryyongu, N.S.W., 19.junija 1968. Pogreb na pokopališče St. Mary's, N.S.W.

RAKUŠČEK MARIJA, 67 let, družinska mati, doma iz Kobarida. Po daljši bolezni ji je zastalo srce v Footscrayu, Vic. Pogreb na pokopališče prav tam 9.julija 1968.

PUNGERČAR EDVARD, 60 let, poročen, doma iz St. Jerneja, Dolenjsko. Na obisku doma ga je zadela kap 18.julija 1968. Pokopan v St. Jerneju.

JOZE WOUK, znan samo kot dolgoleten naročnik in reden plačnik listta MISLI. Zaposlen vsa leta v Forestry Jimna, Qld. V juliju letos je odtotna pošta sporočila, da je umrla. Na poziv v MISIH, naj se javi, kdor ga je poznal, ni bilo odziva.

FRETZE ANA, 73 let, vdova, doma iz Gornje Radgone. Umrla po dolgi bolezni v Sydneyu 8. avgusta 1968. Pogreb na Northern Suburb Cemetery 11. avgusta.

KRANJEK ANGEL, 40 let, samec, doma blizu Ročinja. Umrl 18.maja v avtomobilski nezgodi. Pogreb na pokopališče Rookwood, N.S.W., 11.junija.

VIDMAR FLORJAN, 26 let, samec, doma blizu Vipave. Umrl v avtomobilski nezgodi nekje v Južni Avstraliji v septembru 1968.

HORVAT ALOJZIJ, 42 let, poročen, doma blizu Ptuja. Umrl zadet od kapi pri delu 3. marca 1968. St. George, Qld. Pokopan po katoliškem obredu prav tam.

SESTRICA MU JE UMLRA

Zvonko Velišček, Granville.

MLAD FANT, KOMAJ ODRASEL DESKIM LETOM, je ves otožen in zaskrbljen. Obraz mu je bled, lica upadla, nič mladostnega življenja ne puhti iz njega. S povešeno glavo hodi po vasi, misli so mu zmešane, iz oči mu silijo solze. Doma se zarije v posteljo, grize si ustnice. Grozne slutnje ga prevzemajo.

Kadar je v hiši vse tiho, se počasi splazi do postelje bolne sestrice. Zagleda se v njen blede obrazek, tako prisrčno ljubljeni obrazek. Solze mu kapljajo preko lic na odejo. Počasi premika ustnice in komaj slišno spregovori njeno ime.

"Darinka..."

"Oh, ti si tukaj! Sedi, se bova kaj pogovorila".

"Kako se počutiš, Darinka?"

"Ne vem povedati. Teško diham, kašelji me davi".

Njene velike oči so uprte vanj. Iz njih odseva iskrenost, nedolžnost, ljubezen. Sama čista lepota.

"Kakor angel", je fantova misel. "Bog, ne vzemi mi je..."

"Povej mi kaj, Franc! Tako tiho je tukaj".

"Rad imam to tihoto. Teško govorim. Najlepše mi je je pri tebi, če te samo tiho gledam, ko takole ležiš. Tako lepa si".

Komaj viden nasmešek ji je zaigral na ustnicah. Tudi ona je samo gledala. Upirala sta oči drug v drugega in molčala.

Pa je vendar bilo v pogledih nekaj globljega. Nekaj, česar bi ne smelo biti. Zakaj bi morala umreti nedolžna deklica, komaj petnajstletna? Zmerom je bila pridna, do vseh ljubezniva, do Boga iskreno pobožna. In zdaj naj umrje? Zakaj ne umirajo taki, ki delajo samo škodo na svetu? Zakaj se mora nedolžnost žrtvovati za hudobijo?

Bolna misel je Francu razklala dušo. "Svet je ostuden, poln gnilobe. Velike moči ti je treba, da se prebiješ skozi življenje..."

Šel je in poiskal očeta.

"Oče, Darinka je zelo bolna. To ni samo navaden prehlad, ne bo se pozdravila tako po domače. Poklicati bo treba zdravnika..."

Oče Anton Reja se je nasmehnil. Bil je is srca dober, vseskozi pošten, za petnajst otrok je garal dan in noč. Nikoli ni pozabil misliti na Boga. Ni mogel verjeti, da je Darinka tako zares bolna. Prezaposlen je bil, da bi ji dajal posebno pozornost.

Ko pa je imel pred seboj Francov zaskrbljeni obraz, ga je ganilo in odšla sta k Darinki. Oče se je nagnil nad njeno ležišče. Planila mu je v objem, oklenila se ga je okoli vratu in zajokala.

"Oče, zakaj me tako zanemarjate? Oh, oče..."

"Otrok moj, kaj je s tabo? Otrok moj!"

Bridko ga je zadela vročina, ki je puhtela iz nje. Obrnil se je in naročil sinu: "Pojdi, hitro napreži, pohitim po zdravnika".

Zdravnik je odredil "V Gorico z njo! Morda jo v bólnici rešijo..."

— * —

Že teden dni je Darinka v bólnici. Domači jo pridno obiskujejo, posebno oče Anton in bratec Franc sta vsak dan pri njej. Antonove oči so vsak dan bolj kalne, vsak dan je v njih več skrbi in tuge. Zdravniki — molče...

Nekoč je sam samcat sedel ob njeni postelji. Spet je planila izpod odeje in se oklenila njegovega vratu.

"Oh, oče, domov me peljite! Rada bi se še igrala, rada bi pomagala na njivah..."

"Počakaj, angelc moj! Sedaj si še bolna. Kakor hitro boš zdrava, odideva vesela domov".

"Oh, oče, kaj pa če ne bom več zdrava? Komaj še diham. Nočem umreti tukaj. Rada bi še živela. Vsaj enkrat bi še rada šla v gozd in poslušala žgolenje ptičkov. Ali ni res, oče, da sem premlada za grob? Kaj se vam zdi?"

"Nikar tako ne govori, otrok moj, na kaj drugega misli..."

Toda Anton sam ni mogel misliti na kaj drugega. Nadaljnje besede so mu zadušile solze.

Pri naslednjem obisku:

"Oče, ko bi vedeli, kako hrepenim po soncu, po cvetoči pomladi. Pa sem vendar zelo pogumna, oče! Če me Bog hoče poklicati, pripravljena sem. Rada bi še živela, pa smrti se ne bojim. Samo še enkrat na sonce, preden..."

Ni mogla več. Anton ni našel besede. Pobožal jo je po laseh, poljubil na vroče čelo. Komaj je izdaval:

"Moram iti. Jutri te zopet obiščem".

"Oče, naj grem z vami! Oče, vzemite me s sabo!"

Spet se ga je oklenila, tesno in krčevito, da se je ni mogel oprostiti. Obsedel je pri njej na robu postelje in ji božal lase.

"Sanjaj, sanjaj, dete nedolžno, o soncu in lepi pomladi. Bolje ti bo".

Tako je zaspala. Rahlo jo je položil nazaj, jo pokrižal na čelo in tiho odšel.

Konec str. 319

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

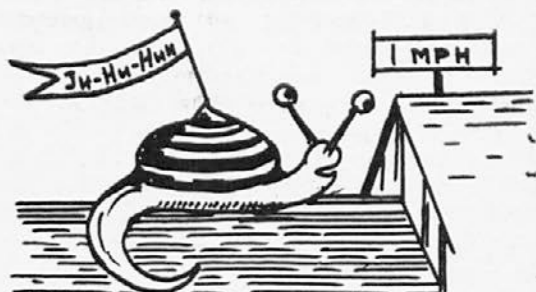
19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101. Tel. 86 8118

★ ZDAJ SE PA ŽE LAHKO globoko oddah-nemo: lepe slovesnosti so za nami, z njimi pa tudi skrbi, ki so s takimi dnevi v zvezi . . . Ne bi šel rad še enkrat skozi tiste dneve pred blagoslovit-vijo cerkvice; po drugi strani te pa ravno takale slovesnost tako prevzame, da ti ni žal trudov in skrbi, ki si jih v delo položil.

★ G. škofa dr. Jenka smo šli pričakat na leta-lišče v ponedeljek 4. oktobra. Poleg kar čednega števila otrok v narodnih nošah se je zbralo precej rojakov, med njimi tudi zastopniki Slovenskega društva. Nadpastir je poleg toplih pozdravov spre-jel šopek, ki ga je kasneje poklonil Mariji Poma-gaj. — S škofom je prišel Fr. dr. Mikula, dočim se je p. Valerijan pripeljal iz Sydneya z vlakom v četrtek. Predstojnika slovenskih frančiškanov v Združenih državah — p. Blaža Čemažarja — sva šla s patrom pričakat na letališče v petek popol-dne.

★ V ponedeljek zvečer se je zbrala v Barago-vem domu lepa skupina rojakov, ki so prišli po-zdravit nadpastirja. Razvila se je prijetna čajanka, zapeli so otroci, zaigral je orkester "Bled", spregovoril je v imenu Slovencev g. Marijan Per-šič, g. škof je pa tudi s prijaznimi domačimi bese-dami orisal namen svojega obiska. S svojo prepro-stostjo je pridobil srca vseh; in tak je bil ves čas, kar je bil med nami.

★ V torek zvečer je imal g. škof slovensko ma-šo in pridigo v St. Albansu. V cerkvi in kasneje v dvorani se je zbralo lepo število rojakov. V dvorani je v imenu skupnosti pozdravil škofa g. Stanko Zitterschlager. — Lep večer smo imeli tudi v Gee-longu dan kasneje: zbrali smo se v cerkvi sv. Dru-žine v Bell Parku k maši in pridigi, kasneje pa v sosednji dvorani. Rojaki so jo lepo okrasili, lastnik — po rodu Romun — jo je dal brezplačno, ko je zvedel, da bomo počastili škofa. V imenu geelong-skih Slovencev je nadpastirja pozdravil g. Ivan Bole.

Poprek sem plezal in navzdolž.
Ne, bila ni na uro milja . . .
Pa vendar prišel sem do cilja:
na moč obrekovani POLŽ.

Če kdo bi vzdignil krik in stok,
ko gledal bo to mojo sliko
in kritiziral nje obliko,
naj ve: skrpucal pater ROK.

★ Sveti misijon smo imeli na prostem pri lur-ški votlini za Baragovim domom. Bog nas je blago-slovlil z lepimi večeri, četudi čez dan ni kazalo kaj prida. Vernikov je bilo zelo veliko, zlasti v četr-tek in soboto. Po sobotni pobožnosti smo se zbrali v dvorani pod cerkviyo k domači akademiji, ki jo je pripravila Slomškova šola. Program se je razvi-jal že na novem, četudi še nedograjenem odru. Po ljubkih otroških nastopih je sledila kratka a pre-tresljiva igra Stati križ. — Otroci so škofu po-klonili krasen album (delo našega knjigoveza Ja-neza Burgarja), Slovensko društvo pa pribor za pisalno mizo.

★ Nedelja 20. oktobra se je razvila v čudovito lep pomladni dan. Naša cerkva je stala v soncu kot nevesta, ki čaka ženina. Ljudi se je nabiralo vedno več in ni pretirano, če zabeležimo vsaj šte-vilko 1500. (Reporter je na večernih televizijskih novicah poleg lepih filmskih posnetkov otvoritve navedel 2,000). Prišli so celo iz Brisbane, Sydneya, Canberre . . . Med gosti je bil Msgr. L. Clarke, generalni vikar melbournske nadškofije, ki je za-stopal odsotnega nadškofa. Prišlo je lepo število avstralskih frančiškanov s p. provincialom Ambro-žem Ryanom. Med nami je bil tudi direktor nadško-fijskega migracijskega urada Fr. Rafter, državne oblasti je pa zastopal ravnatelj socialnega oddel-ka Frank de Grood.

Ob desetih je lepo število narodnih noš (reporter jih je naštel okrog petdeset) razvilo procesijo iz stare kapele proti stopnišču na pročelju nove cerkve. Tam je škof začel molitve blagoslova, šel z blagoslovljeno vodo okrog cerkve, nato pa vstopil. Verniki v cerkvi so pazno sledili obredom posvetitve oltarja, katerim je sledil blagoslov tabernaklja in orgel, ki so prvokrat slovesno zadonele. Narodne noše so medtem prinesle v cerkev podobo Marije Pomagaj, ki bo odslej kraljevala na levi strani oltarja.

Sledila je prva maša v novi cerkvi, ki jo je opravil g. škof ob asistenci p. Blaža in Fr. Mikula. Pridigal je nadpastir, v angleščini pa je mlajšim spregovoril p. Blaž. Med mašo je bilo razdeljenih lepo število obhajil.

★ Popoldne ob 3. se je cerkvena zopet napolnila do zadnjega koticčka. Dobro, da sem odpovedal klopi in so jih pripeljali šele naslednji teden. Tako je šlo mnogo več ljudi v hišo božjo. Tokrat so se zbrali birmanci in birmanke (103 po številu), njihovi botri in botre, starši in sorodniki. Pridigal je pred podelitvijo birme nadpastir, p. Blaž je pa spregovoril birmancem v angleščini. — Po maši je zopet oživela dvorana pod cerkvijo, kjer je birmancem igral orkester Bled in je bila za vse prisotne domača zakuska. Birmanci so prejeli tudi spominske diplome ter svetinjice.

★ Tako je minila nedelja, ki je zlepa ne bomo pozabili. Naj se na tem mestu iskreno zahvalim vsem, ki so pripomogli, da cerkvena stoji: gradbenemu inženirju Branku Tavčarju ter akad. kiparju Vladu Doriču za načrte, Branku še posebej za vso skrb in nadzorstvo v letih zidanja; dalje gradbeniku Lojzu Markiču in sodelavcu Rudiju Koloinju, ki sta se takoj spočetka odzvala prošnji ter prevzela vodstvo gradnje; dalje vsem žilavim rokam naših mož in fantov, brez katerih bi cerkev danes ne stala. Nemogoče mi je tukaj naštevati imena, zbrali jih bomo v Spominski knjigi. Tam bodo tudi imena plemenitih darovalcev, s katerih darovi sem sproti pokrival račune. Prepričan sem, da bo Gospod bogato poplačal sleherno dobro voljo, ki jo je kdo pokazal pri naših skupnih naporih za cerkev. — Bog daj, da bi našel razumevanje in pomoč tudi v bodoče, da končamo še vse tisto, česar v naglici pred 20. oktobrom nismo mogli storiti. Da je cerkev odprta in blagoslovljena, to je — hvala Bogu — za nami. S tem pa ni rečeno, da je konec dela. Tudi ne bi rad prav zdaj za konec zlezel v dolgove, ko smo vse doslej tako lepo plačevali na površju.

Zahvaliti se moram sestram, Srnečevi Anici gojencem Slomškove šole. Dragici ter mamicam, vsem narodnim nošam, rojakinjam, ki so pomagale čistiti cerkev, in vsem, ki so za ponedeljkovo čajanko ter nedeljsko zakusko prinesle peciva. Zahvala kuharici Baragovega doma s. Emi in vsem njenim pomočnicam. Vsem skupaj in vsakemu posebej: Bog povrni!

★ V predzadnji številki Misli sem omenil, da je Melbournsko slovensko društvo sklenilo cerkvi darovati krstni kamen. Zdaj lahko povem, da je posebej za nas izdelani granitni krstni kamen na dan blagoslovitve že stal na mestu, le pokrov pride kasneje. Prvi otrok, krščen v novi cerkvi in nad tem krstnim kamnom, je Markičeva prvorojenka, hčerka glavnega vodje pri gradnji cerkve, Alojza Markiča in Anice r. Cimerman. Krstil jo je na dan blagoslovitve škof dr. Jenko.

Za krstni kamen iskrena zahvala Slovenskemu društvu. Enako zahvala odboru, da je v soboto popoldne povabil g. škofa medse v Slovenski dom.

★ Zaradi utrujenosti je g. škof spremenil načrt: v Adelaido sem odpeljal z avtom samo p. Blaža, g. škofa smo pa pričakali tamkaj na letališču v sredo. — Adelaidski misijon je lepo uspel: bilo je veliko spovedi in obhajil. Za nedeljsko mašo z birmo smo napolnili veliko cerkev Srca Jezusovega, Hindmarsh, do zadnjega sedeža, kar se doslej v vseh letih še ni zgodilo. Birmo je prejelo 51 otrok. V Adelaidi se je g. škof ojunail in birmancem spregovoril tudi v angleščini.

Domačo zakusko smo imeli v Ukrajinskem domu blizu cerkve. Tu smo birmancem razdelili spominske diplome in svetinjice. Vse je poteklo tako domače in v veselem razpoloženju. Škofa sta pozdravila g. Peter Rant in dr. Stanko Frank. — Pristrčna zahvala Slovenskemu društvu ter vsem, ki so pomagali z ureditvijo dvorane, ter za obilico dobrot na mizah.

Iz Adelaide se je nadpastir v ponedeljek popoldne odpeljal z letalom proti Perthu. Dr. Mikula ga je spremljal.

★ O novembrskem romanju bom poročal v prihodnji številki. Enako verjetno o vsem mogočem, kar sem danes v naglici in obilici novic prezrl. Naj za konec izrazim željo, da bi melbournski Slovenci radi prihajali v svoje svetišče. Redne maše so prvo in drugo nedeljo v mesecu ob osmih zjutraj in ob desetih dopoldne. — Drugo in četrto nedeljo pa samo ob osmih zjutraj (na četrto nedeljo mašuje avstralski frančiškan, ker mene ni v Melbournu). Ostale pobožnosti in bogoslužje za izredne prilike bo objavljeno sproti.

Konec str. 317

POSLOVILNE BESEDE ŠKOFA

DR. JANEZA JENKA

V MESECU AVGUSTU SO "MISLI" OBJAVILE moj pozdrav rojakom v Avstraliji, naj za november napišem nekaj besed v slovo. Ko to tipkam, gre čas mojega obiska že precej proti koncu. Kar bom te dni še doživel, gotovo mojih nabitih vtisov ne bo spremenilo.

Najprej čutim dolžnost pristrčne zahvale slovenskim duhovnikom in vsem ostalim rojakom, ki ste me povsod tako toplo in pristrčno sprejeli. Številne so bile povsod udeležbe pri sprejemih, pri misijonskih pobožnostih in službah božjih. Ljubezno ste me vabili v svoje domove in se povsod prijazno in po domače z menoj pogovarjali. Nikjer se nisem počutil tujca, vsakdo se mi je iskreno in brez zadrege približal, kakor da se že davno osebno pozna.

Pri vsem tem sem na novo spoznal, kako so naši ljudje navezani na svojega duhovnika, kako čutijo potrebo po domači besedi, po slovenskem petju pri službah božjih in še posebej za pogovor v domači besedi v spovednici.

Čeprav je tempo življenja v Avstraliji izredno hiter, delo in zaslužek vabljiva ter celo zapekljiva, rojaki vsaj na splošno ne pozabljajo višjih vrednot — med njimi gojitve skupnosti, družabnosti, shajanja v Domovih in podobnih skupnostnih središčih. Če nimajo lastnega Doma, se poslužijo dvorane avstralske župnije. Prav tako, kot zahajajo v avstralske cerkve k službam božjim, kadar slovenske ni v primerni bližini.

Posebno sem vesel in zadovoljen, ko vidim, da večina vernih rojakov pošilja otroke v katoliške šole in vzgojne zavode, čeprav morajo to posebej plačevati. Zavedajo se, da po tej poti nudijo otrokom najboljšo vzgojo. Upam, da ne pozabljajo na drugo: tudi sami morajo doma dajati otrokom dober zgled.

V pogovorih s poedinci in skupinami me je veselilo, da so se zanimali za razmere doma, v vasi, v župniji, pa tudi spraševali o duhovnikih, ki so bili z njimi povezani pred odhodom v tujino. Vse to je močan dokaz, da je notranja povezanost z domačim krajem ostala, čeprav je na zunanaj pretrgana. O, povezanost z domom naj ostane krepka še naprej! Posebno ne morem dovolj priporočati pisemske povezanosti s starši in drugimi ožjimi sorodniki. Ko bi tisti med izseljenci, ki so se domu neljubezno odtujili, le malo slutili, ka-

ko zaradi tega oče in mati doma trpita, gotovo bi šli sami vase in začeli drugače. Staršem ni nobena reč dražja kot pristrčno in toplo pismo sina ali hčere.

Višek vseh mojih opravil v Avstraliji je bila gotovo blagoslovitev nove cerkve v Melbourneu, posvečene sv. bratoma Cirilu in Metodu. To svetišče božje vsekakor predstavlja lep doprinos k uveljavljenju Slovencev v novi domovini. Ta cerkev je doslej najbolj viden spomenik slovenske prisotnosti tukaj. O, kako želim, da bi bila služba božja v njej vsako nedeljo obilno obiskana! Še več! Naj bi bila ta cerkev tudi pogosten cilj Slovencev drugod po Avstraliji za nekako romanje — ali je preveč, ako rečem: vsakoletno romanje? Saj boste našli tam košček domovine: brezjansko Mater božjo Marijo Pomagaj, pa slovensko besedo in domačo pesem.

Kjer je količakaj mogoče, zlasti v večjih središčih, naj bi se odprla, kjer tega še ni, slovenska sobotna šola — tako lepo ji pravite: Slomškova! Naj bi v njej slovenski otroci našli vsaj nekoliko pouka v jeziku, zemljepisju, zgodovini, literaturi in umetnosti Slovenije. Skušajte v tem tekmovati z rojaki v Argentini, Kanadi in Združenih državah. Gotovo vam ni neznan, koliko store v tej zadevi v omenjenih deželah.

Poleti rojakov v domovino in iz domovine v slovenske naselbine v tujini so priporočljivi, če so le tudi uresničljivi. Osebni stiki so pač najjačja zagotovitev medsebojne povezanosti. Po njih se bo tudi narodna zavest najdalje ohranila.

V smislu krščanske zapovedi o ljubezni do bližnjega je gotovo pravilno, da skušamo gojiti in utrjevati stike s pripadniki drugih narodov, zlasti tistih, ki živijo z našim narodom v isti državi. Države po svetu, tudi Avstralija, navadno razlikujejo ljudi po državah, odkoder so se priselili. Države imajo z državami uradne stike. Avstralija ima diplomatske odnose z Jugoslavijo. Mnoge razmere morejo med seboj urejati samo države. Prav je, da se teh stvari zavedamo in temu spoznanju primerno tudi ravnamo. Razlikovati moramo države in državna predstavništva od ideologije, kateri kdo pripada. Ko odklanjamo komunistično ideologijo, s tem ne zametamo svoje rojstne države. Nasprotno: želimo ji napredek in uspeh.

I. Burnik

Po zadnjem koncilu skušamo bolj in bolj uveljavljati nečelo osebne svobode v verskem življenju. Nikogar ne želimo siliti k veri, čeprav smo duhovniki in vzgojitelji dolžni povedati resnico, da je katoličan dolžan poslušati Cerkev in se v življenju mora držati njenega nauka, njenih navodil.

V stvareh, ki v njih katoličani mislijo enako kot drugi, je možno sodelovanje. Tu pridejo v poštev narodna, športna, gospodarska in tudi politična področja. Mnogo dobrega napravi med vami v vseh teh pogledih vaš mesečnik MISLI.

Končno: uvidel sem, da je v Avstraliji potreben še kak slovenski duhovnik. Vprašanje je, kje ga vzeti? Posvetoval se bom doma z drugimi slovenskimi škofi, z Mons. Kunsteljnom in frančiškanskim vodstvom.

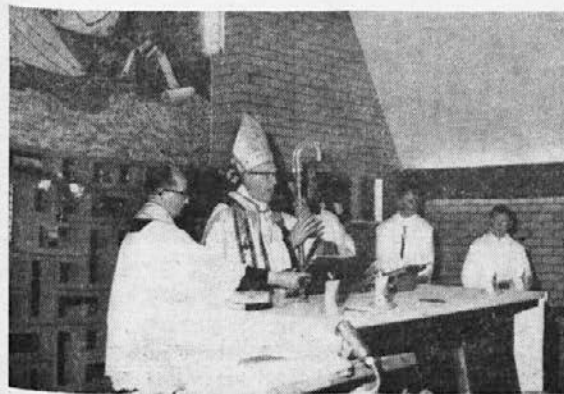
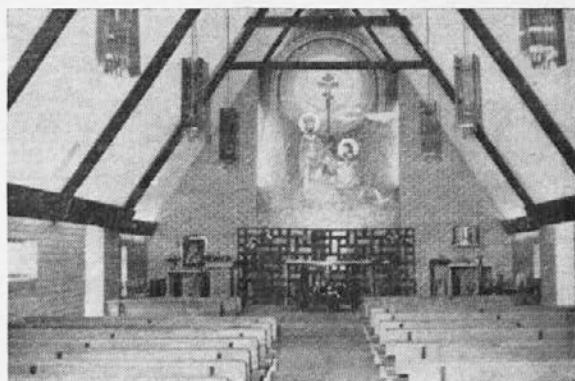
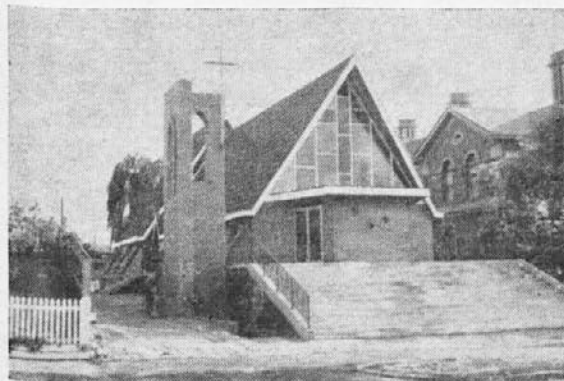
Toliko, dragi rojaki, vsem in vsakemu v slovo. Še enkrat pristrčna hvala za vse, pristrčno pozdravljeni in obilna mera božjega blagoslova naj ostane nad vami! — **Janez Jenko, škof.**

Tam,

*kjer bi ljubezen morala družiti,
se razdvaja in se loči.
Moderni farizeji vsega smo mogoči,
kakor rak razjeda nas nemir.*

*Osrečujoči govor v molitvi je utihnil,
vera narodu se je shladila.
Že petnajstletni mulci jemljejo mamila,
iz utopije rojeva se razkroj.*

*Ne puščajmo več grešnih duš v nemar!
Zanj, zate, zame —
drug za drugega molimo,
da si vendar pridobimo
po veri milost — svetli božji dar!*

Prizori ob slovesnostih v Melbournu

SPOMINSKA PLOŠČA

Povest. Spisal Fran Detela

Konec.

IVAN JE ZAČEL STVAR PREMIŠLJEVATI. Jankovi nazori se mu niso zdeli prazni. Nekoliko smešnosti se je sicer prijelo zadeve; toda vsekakor je bilo primernejše, če se osmeši Lomast, ki ga ta nezgoda ne bo tako živo zadela. Govor pred Rjavkarjem bo smešen od vseh strani; govor pred rojstno hišo bo poravnal, kar se bo dalo popraviti.

Ivan, ki se ni hotel spuščati v noben pogovor več s Škorcem, je prepustil ureditev zadeve prijatelju in je prav storil. Janko je pohvalil Škorca, da se je tako krepko zavzel za svojega strica, pritr dil, da se rojstne hiše ne dajo kar tako prenašati kakor spominska plošča. Priznal je, da se spobodi glavno pošasčenje vendarle Škorčevemu domu. Pokazal je, kako blizu bodo stali pevci in omenil, da bi bil Ivan pripravljen govoriti pri rojstni hiši.

"In Ivan bo dosti bolje govoril kakor Lomast".

"Dobro", je dejal Škorec, "če bo bolje govoril, naj govori".

"Dotlej pa imejte vi svojo ploščo ravno tako zagr njeno kakor Rjavkar", je naročal Janko.

Tako sta se zagnrili tisti večer v Hrastju dve spominski plošči slavnega Urbana Škorca, da počakata slovesnega odkritja. Mlačani pa so se vračali nekako zadovoljni domov, samo Ivanu je moral Janko še vso pot dokazovati, da boljšega izhoda iz te slavnosti ni.

Slavnostnega dne zarana je pritresel Lomastov voz v Hrastje sodček vina in dva sodčka piva poleg dveh jerbasov belega kruha. Vse to je odložil pod streho iz smrečja, ki je bila nalašč za to slavnost postavljena in pod katero je stalo par miz in kot klopi deske na štorih. Ker so bili ljudje večinoma v cerkvi na Mlaki, ni zbudil ta ropot nobenega zanimanja. Visoki mlaji ob Rjavkarjevi hiši so z zagr njenima ploščama vred tiho čakali, kaj se bo zgodilo.

Na Mlaki so se pa ljudje bali, da bodo v Hrastju kaj zamudili. Zato se je cerkev po službi božji hitreje izpraznila ko po navadi, in kdor je prihitel iz cerkve, se je obrnil proti Hrastju in skušal prehiteti druge. Tako so nazadnje vsi drli, nič drugače, kot če bi v Hrastju gorelo.

Lomast je bil odredil, naj gredo pred njim najprej gasilci, potem veteranci, za temi Janko s pevci in nazadnje on med Mlakarjem in Ivanom. Toda sprevod se je pokazil; Mlakarja in Ivana ni

bilo nikjer dobiti. Lomast je moral sam hoditi in se jeziti.

Po Hrastju so se slavilci prerivali, popraševali in se smejali, ker nihče ni prav vedel, kam naj se obrne. Od začetka je bilo namreč rečeno, da se odkrije plošča na Škorčevi hiši, potem se je bilo govorilo o Rjavkarju, zdaj pa je bil pri obeh hišah en ogel zagr njen in tu in tam pripravljen nekak oder. Vse to je bilo zabavno — in kdo ni vesel, če se lahko smeje?

Gasilci in veteranci so dostojanstveno prikoralikali in napravili toliko reda, da je prišel do svojega prostora Janko s pevci in da se je preril do svojega odra župan.

"Kje je pa Mlakar?" je zavpil Lomast in si obrisal z rdečim robcem potni obraz. "Zakaj noben hudič ne strelja? Kje je Mlakar?"

"Mlakar, Mlakar!" so začeli kričati gasilci in se ozirali po ljudeh. "Kje je Mlakar?" so vpili veteranci in se obračali na vse strani. "Mlakar, Mlakar!" so kmalu klicali po vsem Hrastju, nekateri, da bi priklicali Mlakarja, nagajivci zaradi ljubega hrupa. Toda Mlakarja ni bilo od nikoder; niso ga privpili ne gasilci ne veteranci, ni ga prikkel Lomast. Ljudi je tudi to zabavalo.

Ko se je slavnostni govornik naklel, je stopil na oder. Začeti je moral, zakaj gledalci so postali nepotprežljivi, kakor da bi bili svoje prostore plačali. "No, ali bo že kaj?" se je oglasil predren zastojkar, drugi pa v smeh. In zdaj naj človek lepo govori!

Lomast je začel, kakor je stalo v Ivanovem govoru, z Gregorčičevim pozdravom kmečki hiši: "Mogočna nisi, ne prostorna", in pokazal je na Rjavkarjevo hišo.

"Ej, prostorna pa je", se je zopet oglasil predrenež.

"Ti osel!" se je zadril nad njim Lomast. "Saj ne pravim jaz, da ni prostorna. Tako poje pesnik Gregorčič. V tej hiši se je rodil — — —"

"Tudi to ni res", je dejal spet neki poslušalec, in: "Lažeš, pri Škorcu se je rodil", je popravljal drugi. Ljudje pa so se prav dobro zabavali.

Te sitneže je Lomast sicer z lahkoto prekrical, toda toliko so ga vendar motili, da se je začel loviti, da se mu ni samo zveza misli zamotala, ampak da mu je tudi že zmanjkovalo pravih besed. Kričal je nekaj časa, potem pa sklenil, da naj pade zavesa.

Plošča se je odkrila in Lomast je začel zopet razsajati, zakaj se ne strelja. "Tiho, tiho!" so se oglasali ljudje, "da bomo kaj slišali". Na drugi strani je namreč govoril Ivan. Ne tako glasno, toda razločno in premišljeno. Lomast se je zavzel,

gledal, poslušal — in v srcu mu je rasla nova jeza. Jasno je videl ves črni naklep, ki so ga bili zasnovali za njegovim hrbtom Ivan in Mlakar in Škorec.

“Tukaj je slavnost, ne tam!” je rohnal. “Tukaj se odkriva plošča. Kaj poslušate otročje čenče!”

Od druge strani se je odgovarjalo bolj in bolj na glas, in kmalu je krik in smeh in šum udušil tudi Ivanovo besedo. V tem trenutku pa, ko se je bilo bolj bati, da škorčevi častilci pazabijo, čemu so prišli v Hrastje, je vzdignil Janko roko in peveci so zapeli s krepkim glasom:

Naj čuje zemlja in nebo,
kaj dan's pobratimi pojo...

Vse je utihnilo in poslušalo. Ko so odpeli peveci vse tri kitice Pobratimije, potem Lepo našo domovino, potlej Slovensko dekle, Pridi Gorenjec in Najprej zastava Slave, so bile ukročene že vse strasti. Tako blažljivo vpliva lepo petje na človeška srca.

Potem se je pričela domača veselica, ki je Lomasta odškodovala za prestane nezgode, in nazadnje so bili vsi ljudje teh misli, da so se dobro zabavali. Celo Ivan je rekel zvečer Janku, da je bilo lepše, kakor se je on bal. “Škoda, da ni bilo še streljanja”.

IZ ČRTICE: V GAJU

Ivan Cankar

SEDEL SEM V SENCI POD KONSTANJEM. Na srcu mi je težko ležala tista žalost, ki jo občuti človek, kadar se ugleda kakor v neusmiljenem ogledalu — sebe in svoje življenje, svoje nehanje in preobražanje, svojo mladost in svoje umiranje.

Vse, kar je mislil in storil, zadobi nenadoma drugačno lice in drug pomen. Prišel je v kraj, ki mu je bil drag v spominu, gledal je ves začuden in ga ni spoznal. “Kaj si to ti, zibel moje mladosti? To ni tvoj obraz, slepe so tvoje oči in me ne pozdravljajo”.

Srečal je človeka, ki ga je v davnih časih iz srca ljubil; pust in hladen je njegov pogled, njegova roka je mrzla, srce ne govori več s srcem. Kar je bilo nekoč živo, je okamenelo, je brez duše iz besede...

Vsaka misel, takó močna in vroča v uri poroda, je živela le v edini tisti uri, nato je ovenela, umrla; tako pade list z veje, leži zgrbljen v prahu in mrtev. Vsaka misel, vsaka beseda, vsaka kretnja — ovenela, okamenela, duše ni več v nji.

Mislj, November, 1968

“Boga zahvali”, je dejal Janko,” se vsaj nihče ni ponesrečil”.

— ★ —

Pri obračunu je naračunal Lomast čisto malo primanjkljaja. “Če doplača odbor dvanajst kron”, je dejal, “bom trpel drugo jaz”.

Ugovarjal ni nihče razen Mlakarja, ki je govoril nekaj več, kot je mogel dokazati na sodišču. Zato je plačal pozneje še posebej zaradi razžaljenja Lomastove časti trideset kron.

Tako se je proslavljal spomin vrlega slovenskega pisatelja Urbana Škorca. Lepo so potem pisale novine, kako je bil to pravi ljudski tabor, da so nastopali gasilci in veteranci, žene in dekleta v narodnih nošah, da je krasno govoril gospod župan, in nič manj lepo visokošolec Ivan Šimen, kako imenitno so peveci peli pod spretnim vodstvom gospoda nadučitelja; potem pa, da se je razvila prisrčna, neprisiljena ljudska veselica, da sme vsakemu žal biti, kdor se je ni udeležil.

“Ljubljanci”, je bilo pikro poudarjeno po pravici, “so nas, kakor tolikokrat ob podobnih prilikah pustili na cedilu. Zastopana ni bila ne Leonova družba ne Slovenska matica. Žalostno in sapienti sat...”

Kaplja za kapljo lije iz te posede, ki se ji pravi moje življenje; kmalu bo posoda prazna. List za listom pada s tega drevesa, ki se mu pravi moje življenje; kmalu bo drevo suho in golo.

Ponavljanja ni, ne prerajanja; kaj bo iz prelite kaplje, iz odpadlega lista, kdo ve; ali prazna posoda bo razbita, golo drevo se bo posušilo...

Večeralo se je v gaju; zapihal je hladen veter, v gostejših jatah je poletavalo mrtvo listje na tla.

IN MEMORIAM

Ob 25 letnici smrti dragega očeta

g. Leopolda Primožiča

(nov. 11, 1943)

se ga hvaležno spominjam počivajočega na žalah v Ljubljani poleg žene Marjance in hčerke Anice. Naj v miru božjem dočakajo Vstajenja, mi pa molimo zanje!

Janez Primožič, Brisbane, tudi v imenu sestre Poldike pri Sevnici v Sloveniji.

Izpod Triglava

V KORTAH NA KOROŠKEM je mladi Janček Muri v domačem lovišču podrl izredno velikega jelena, ki ga je imel na piki že nekaj let. Jelenovo rogovje tehta do 10 kg in je visoko 112 cm. Rast mu je tako simetrična na obe strani, da je kaj takega redko videti. Ni čudno, da so lovci in drugi prihajali podrttega jelena gledat od blizu in daleč.

"KDOR PREJ PRIDE, prej melje", tako je učil star pregovor. Ljubljanski "Pavliha" ga je pre naredil za uporabo današnjih ljudi na Slovenskem: Kdor prej pride, prej krađe. — Ni treba šele razlagati, kam "reformiran" pregovor meri. Sicer pa Pavliha pove še marsikaj. Na primer: Pri polnem koritu se ne da delati, pri polnem koritu se krađe. — Ali: Čisti računi, dobri prijatelji. Kdaj bo to veljalo tudi v našem gospodarstvu? — In: Svinja, ki ni mogla h koritu, je bridko potarnala: pustite še mene zraven, ne bodite taki ljudje . . .

V GORICI SO PELI ČEHI prav tiste dni, ko so sovjetski tanki vdrl v njihovo domovino in jo zasedli. Na goriškem gradu so priredili velik koncert, ki je pritegnil številno poslušalstvo izmed Slovencev in Italijanov. Bil je mešani zbor — 65 pevcev in pevk — pod vodstvom Pavla Kuhna. Poročilo pravi, da je bil koncert izredna glasbena poslastica za Goričane. Zbor se je vrnil v Prago, čeprav s težkim sreem. Odpel je v Gorici tudi število religioznih skladdb.

LJUBLJANSKA UNIVERZA ima poleg vseh drugih znanstvenih odsekov tudi študijsko središče za muzikologijo in zgodovino glasbe. Ta znanstvena panoga na Slovenskem v preteklosti ni bila dovolj upoštevana. Zasluga za današnje zanimanje gre dr. Dragotinu Cvetku, ki je strokovnjak na tem polju. Napisal je mnogo razprav iz zgodovine slovenske glasbe in jih objavil tudi v tujini, kjer so vzbudile dosti zanimanja.

"KATOLIŠKI GLAS" V GORICI piše: Tole bi vprašali tiste, ki se jim zdi v Sloveniji glede verske svobode vse v redu in se na vso moč ženejo za dialog s komunisti: kakšna verska svoboda je neki, ko se še danes doma ne sme pisati o razvoju katoliške cerkve v Sloveniji? Kako naj bo mogoč resničen dialog s komunisti, ki nekaterih slovenskih škofov, na primer dr. Rožmana, niti imenovati ne dovolijo?

EKUMENSKI ZBORNIK "KRALJESTVO BO-ZJE" je naslednik mesečnika z enakim imenom, ki je pred vojno izhajal v Sloveniji. Obnovili so list v inozemstvu dr. Metod Turnšek in njegovi prijatelji, toda spremenili so ga v zbornik, ki izhaja le enkrat na leto. Izdaja ga Apostolstvo sv. Cirila in Metoda na Goriškem in Tržaškem. Letos je izšel osmi letnik z bogato vsebino. Uredila sta ga dr. Vodopivec v Rimu in Stanko Janežič v Trstu. Cela vrsta sotrudnikov opisuje, kako so razni slovenski bogoslovci v preteklosti prispevali k akciji za zedinjenje krščanskih cerkva.

V "MLADIKI", KI IZHAJA V TRSTU, je Franc Jeza napisal črtico z naslovom MORILEC. Pretresljiva je. Vršni se v časih komunistične revolucije v Sloveniji. Črtica podčrtava dejstvo, da je bila marsikatera likvidacija bolj žrtev osebnega obračunavanja kot ideološkega boja.

JANKO JEZOVŠEK, NAM NEZNAN, piše v reviji Cerkev v današnjem svetu o svojih koncertih "duhovne glasbe." Med drugim beremo: Mogel sem opaziti, kako so raznovrstni ljudje z zanimanjem prisluhnili nekaterim novim poskusom: atonaliteta, serielnih tehnik, clusterjem (tonskim grozdom), neobičajni zasledbi oz. instrumentaciji, poliritmiki, polimetriki, istočasnemu petju v več jezikih. — Če kdo od bralcev teh reči ne razume, naj se ne obrača za pojasnila na uredništvo MISLI. Naj rajši poskusi pri Klakočercjevih. — Morda —

ZGODOVINO ŽELEZNIC NA SLOVENSKEM je popisal v 600 strani debeli knjigi velikega formata Ivan Mohorič, znanstveni sodelavec ekonomske fakultete v Ljubljani. Opozarja tudi na to, da je iznajdba železnice pomagala Nemcem graditi most do Jadrana. Trinajst let potem, ko je stekla prva železnica na Angleškem, so zasadili prvo lopato za zgradbo železnice št. IIj — Maribor. Leta 1846 je proga dosegla Maribor, tri leta pozneje Ljubljano, leta 1857 pa — Trst.

"LUNA" V PREDLAGANEM SODOBNEM SLOVARJU naj bi se po mnenju nekkih modrih Ljubljancanov opisala tako: nebesno telo, naš zvesti sopotnik ali satelit, v poeziji vir navdahnjenja, v vesolju cilj ameriško-sovjetskega tekmovanja, v našem socializmu cilj družbenega planiranja. "LUTKA" pa tako: igrača, posnetek človeka ali živali, ki premika svoje ude s potegom vrvice, torej igrača, ki se z njo igrajo drugi, na primer naša Socialistična zveza, ki je še vedno lutka na vrvici partije.

DOPIS IZ TORONTA, KANADA

Lucijan Mozetič

ZE ZELO DOLGO SE NISEM OGLASIL. Čas tako hitro beži, da se ne morem z lahkoto pripraviti k pisanju. Pozabil pa nisem Avstralije in še manj svojih rojakov in prijateljev tam. Če se nisem z dolgim molkom preveč zameril, objavite v MISLIH teh nekaj vrstic.

Sedaj živim v Torontu prav blizu slovenske cerkve Marije Pomagaj. Tukajšnji Slovenci imajo tudi svojo "farmo" ali letovišče, ki je cerkvena last in je oddaljena kakih 60 milj od Toronta. Je zelo velika in leži med gozdovi. Mnogi slovenski Torontčani preživijo tam svoj letni dopust. Nekateri bivajo pod šotori, drugi so si omislili majhne kajžice in žive v njih. Kraj je preskrbljen z elektriko in vodo, pa tudi plavalni bazen imajo.

Na levem bregu letovišča stoji majhna kapelica in stanovanje za duhovnika, ker so tam maše pogostne, ob nedeljah celo po dve. Te maše so kar na prostem. Tudi jaz sem se udeležil preko poletja mnogih cerkvenih in kulturnih prireditev na tem prostoru. Pri procesiji sv. Rešnjega Telesa je bilo 4,000 ljudi in jako veliko narodnih noš. Velika kulturna prireditev je bil "Slovenski dan" z mnogimi govori, deklamacijami, petjem in tako dalje.

Sploh vsak "weekend" pritegne veliko številno obiskovalcev. Nekateri si hrano prinesejo s seboj in si kuhajo ter pečejo na prostem, drugi si kupijo

jedi v postreži trgovni Slovenkega društva. Ker ima Toronto dve slovenski župniji in več društev, si sporazumno razdelijo delo za vsako prireditev posebej, naj bo cerkvena ali društvena. Sezono smo zaključili zadnjo nedeljo v septembru z veliko "Vinsko trgatvijo". Odslej in do prihodnjega poletja se bo vse to pestro narodno življenje preselilo v mesto in v razne dvorane, ki jih našim Slovincem tudi ne manjka.

Slovenska šola za otroke se je tudi že pričela in skupno jo bo obiskovalo 311 gojencev in gojenk.

Doživeli smo tudi izreden dogodek v nedeljo 7. septembra, ko je prišel k nam iz Clevelanda mariborski škof dr. Držečnik. Imeli smo birmo, ki jo je od njega prejelo 70 otrok. Napravili smo mu velik sprejem in po birmi banket v cerkveni dvorani. Škofov prihod je zelo dvignil tu versko in narodno zavest že tako ali tako zelo zavednih rojakov.

Če koga zanima, naj še nekaj omenim o Kanadi na sploh. V njej živi 8 in pol milijona katoličanov, ki imajo 69 škofij, 100 škofov, nad 4,000 župnij, 21,000 duhovnikov, 63,000 sester in skoraj 7,000 redovnih bratov. V inozemskih misijonih po raznih deželah imajo blizu 5,000 misijonskih delavcev, duhovnikov, redovnikov in laikov.

Lepe pozdrave prijateljem v Sydneyu, in Melbourneu ter rojakom širom po Avstraliji. Moj naslov je: 162 Clinton St., W., Toronto 4, Ont. CANADA.

Prizori ob birmovanju v Sydneyu

ŠE VLAK VESELO ZAŽVIŽGA, KO VOZI MIMO

Julka Jelenec

Julka je bila doma v Kandiji pri Novem mestu, hči nekoč zelo znanega gostilničarja Štemburja-Zurca. Poročila je sedaj že tudi rajnega dr. Celestina Jelenca in z njim odšla po vojni v Argentino kot begunka z beguncem. Umrla je pred letom dni in v njeni zapuščini so našli pričujoči spis, ki ga tu objavljamo iz argentinske Svobodne Slovenije — Ur.

SMIHELSKO POKOPALIŠČE JE NEKAJ POSEBNEGA. Starejša pokopališča se pri nas navadno nahajajo okoli cerkve sredi vasi. Okoli stoje hiše in kajžice živega rodu, ki tako ostaja v vsakdanji skupnosti s svojimi mrtvimi predniki. Novejša pokopališča se pa nahajajo po večini izven vasi na kakem samotnem kraju in delajo hladni, otožen in turoben vtis.

Naše pokopališče pa ne leži sredi vasi, tudi ne na samotnem kraju, temveč na vzvišenem prostoru sredi žitnega polja in vzbuja prijazen, prijeten in skoraj vesel občutek.

Z našega pokopališča se nudi na vse štiri strani lep razgled. Če pogledaš proti severu, imaš pred seboj vso panoramo Novega mesta. Na vrhu kraljuje kapiteljska cerkev z visokim zvonikom in prizidanim prezbiterijem. Pred cerkvijo se kakor v betlehemske jasliah stiskajo bele hišice. Na hribovju za messtom se na levi strani dviga stari grad Hmeljnik, na desni pa vinorodna Trška gora, po kateri so posejane bele zidanice. Prav zadaj pa zapira obzorje dvojni vrh Svetega Kuma s cerkama sv. Neže in sv. Jošta.

Če pogledaš proti vzhodu, vidiš kmetijsko šolo na Grmu z njenimi sadnimi vrtovi, Žabjo in Gotno vas ter druge vasi, za katerimi leži ravno Krško polje.

Če pogledaš proti jugu, se razteza pred teboj širodo sleme bajnih Gorjancev. V zelenih gozdovih so se nekdaj skrivale nežne Vile, ki jih je še videl stari profesor Janez Trdina in oprezoval, ko so se ob prvi jutranji zarji hodile umivat k studencu, ki se mu še danes pravi Gospodična.

Če pogledaš proti zahodu, vidiš vse kočevsko hribovje od Kump Matla, kjer se svet prevesi v Belo krajino, tja do temnega Roga žalostnega spomina, kjer trohne kosti toliko naših mladih ljudi, ki so prav tako kakor mi ljubili življenje, a niso našli pokoja v blagoslovljeni zemlji.

Vmes med cerkvico sv. Petra ob robu Roga nad Krko in Hmeljnikom pa vidiš ob jasnih dnevih zadaj za cerkvico sv. Ane nad Mirno pečjo visoke gorenjske gore in skalnate vrhove Triglava.

Zadnjič sem naše pokopališče videla o Vseh svetih leta 1940. Ob vhodu rasteta dve lipi. Vhodna vrata so vegasta. Ne dajo se zapirati in so noč in dan odprta. Sredi pokopališča stoji kapelica. Vrh strehe kliče k Vstajenju velik angel, izrezan iz pločevine, ki so mu zimski vetrovi z Gorjancev skrivili trobento.

Po vsem pokopališču so med zeleno travo in pisanimi poljskimi cveticami v slikovitem neredu razmeščeni grobovi z lesenimi ali železnimi križi, ki so jih nekdaj vliвали v fužini na Dvoru pri Žužemberku.

Tukaj počivajo moji starši in moji sestri Mica in Pavla, ki je toliko pretrpela pod komunistično strahovlado, in predniki naše hiše skoraj tri sto let nazaj. Tukaj počivajo mojega moža starši in njegova sestra, lepa Anica. Tukaj počiva zadnji kranjski deželni glavar Franjo Šuklje s svojo družino.

Na nekem spomeniku je pisano v nemškem jeziku, da tukaj počiva Julija plemenita Scheuchensstuel, rojena Primiz — Prešernova pesniška ljubezen — žena predstojnika novomeškega okrožnega sodišča. Stari sodni nadsvetnik Smole mi je pravil, da je bila res lepa, a zmeraj nekam otožna.

Stanovali so v poslopju, ki je zdaj prezidano v bolnišnico Usniljenih bratov onkraj mostišča čez Težko vodo in so bili bližnji sosedje naše hiše. Moj stari oče in stara mati sta v tistem času rojeni hčeri tudi dala ime Julija. Ta teta Julija je bila moja krstna botra in mi je pri krstu dala svoje ime.

Nikdar nisem mislila, da bom kdaj videla toliko sveta. Videla sem velika in razkošna pokopališča z veličanstnimi umetniškimi spomeniki na Dunaju, v Milanu, Padovi, Rimu in tukaj v Buenos Airesu na Čakariti, v Rekoleti, v Olivosu. Ni ga pa na svetu tako domačega, tako lepega in tako toplega pokopališča, kakor je šmihelsko. Na njem mora biti kar prijetno počivati. Sam ljubi Bog ve, če ga bom še kdaj videla.

Še vlak, ki prihaja iz Bele krajine, vselej veselo zažvižga, ko vozi mimo našega pokopališča.

Ko se kdo izmed bralcev kdaj vozil iz Novega mesta v Belo krajino, naj, čim krene vlak iz postajice Kanadija, pogleda skozi okno na levi v smeri vožnje in bo sam videl, kako zares lepo je naše pokopališče.

PRIPIS URED: V isti številki Svobodne Slovenije beremo oglas:

Moja ljuba in dobra žena JULIJA rojena ZURC je po dolgi in mučni bolezni v 72. letu starosti mirno in Bogu vdano umrla in smo jo na pokopališču OLIVOS, daleč od njenega ljubljenege domačega kraja, položili k zadnjemu počitku.

Buenos Aires, 27. okt. 1967. Dr. Celestin Jenec.

TIPKA

(s str. 309)

★ Posebej se moram zahvaliti sydneyjskim Slovencem, ki so cerkvi sv. Cirila in Metoda ob blagoslovitvi poklonili krasen kelih in mašni plašč. Načrt za kelih je napravil ljubljanski arhitekt Janez Žan, izdelal pa pasar žmuc na Viču. Ročaj kelih liha krasé štirje opali iz Južne Avstralije, ki jih je daroval Sydneyčan Viktor Luksič, zbrusil pa draguljar Rangus iz Kranja. Podstavek nosi kamne od štirih božjih poti: Brezij, Svete Gore, Gospe Svete in Višarij. — Kelih je posvetil škof dr. Jenko, ga prinesel iz domovine ter prvi z njim maševal. — Tudi mašni plašč je g. škof prvič uporabljal pri otvoritveni maši. Izdelan je bil v domovini, v št. Vidu nad Ljubljano. — Oba darova sta res lepa in pomenljiva pridobitev naše cerkvice.

Sydneyjskim rojakom se zahvalim tudi za osebni dar — filmsko kamero, ki so mi jo poklonili. Oseba, ki ima pri daru glavno zaslugo, noče biti imenovana. Vsekakor me je dar prijetno presenetil in sem ga res vesel.

★ Krsti v kapeli Marije Pomagaj: 6. oktobra je bila krščena Melinda, hčerka Dragutina Horvata in Marije r. Bohar, Mt. Waverley. — Isti dan sta bila krščena dva fantka: Stanko Mladen je sinko Jurija Kukasa in Darinke r. Laborec, Doncaster, Marko pa je ime sinku Slavka Ovčaka in

Misli, November, 1968

Marije r. Prosen, Hawthorn. — 12. oktobra je krstna voda oblila Roberta, prvorojenca Janosa Forrai in Vere r. Balint, Malvern. — Isti dan so iz West Brunswicka prinesli Tanjo Marijo, hčerko Darka Hojnika in Marije r. de Wys. To je bil zadnji krst v stari kapelici Baragovega doma. — 13. oktobra je bil v St. Albansu krst Ane Marije, hčerke Franca Lovreca in Milke r. Gorenčič. — V cerkvi Sv. Družine v Bell Parku pa je ta dan oblila krstna voda Darren Jamesa, sinka družine Jamesa Coatesa in Natalije r. Berginc.

★ Poroko omenim samo eno: Franc Rozman (rojstni kraj Brezova Reber, župnija Ajdovec) in Elizabeta Rep (iz Kotoribe) sta si podala roki 5. oktobra v cerkvi sv. Patrika, Murrumbena.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

§ 5: Alojz Grecl, Stane Trost; § 4: Jože Jerebica, Frank Spreitzer, Jože Topolovec, Silvano Franca; § 3: Cvetko Falež; § 2: Jožef Rakušček, Ivan Urbas, Pino Ivančič; § 1.50: Rudolf Uljan; § 1: Jože Konda, Avg. Konečnik, Leopold Bajt, Lojzka Vučko.

PISMO UREDNIKU ZA OBJAVO V LISTU

Antonija Stojkovič, Vic.

Spoštovani pater: — Odločila sem se spet nekaj napisati. Bo vam to všeč? Ne vem. Rada bi pa — čeprav vas bo marsikaj iz tega bodlo v oči — da bi vsaj bistveno pustili kot je, saj je vse res.

Kot nemška ujetnika, po dveletnem življenju v logarjih na Nemškem, po končani vojni pa po 6 dolgih letih v italijanskih kampih, sva s sinom 5. avgusta 1951 dospela v Bonegillo, znano taborišče. Že 52 letna sem v strahu pričakovala, kako in kam naju bodo ločili. Sina so poslali v železno tovarno v Mayfield pri Newcastlu. Nujno sem prosila, naj bi še mene poslali v bližino sina. Napotili so me v Sydney — kakšna "bližina"? Le na osboto vsakih 14 dni me je mogel sin obiskati — 180 milj daleč...

Služila sem za služkinjo pri neki judovski družini. On je bil dunajski Nемеc, razen par besed ga nisem nič razumela. Žena je bila iz Prage in je znalo češko. Tako sva se kar razumeli. Niso bili ravno bogataši. On si je pred splošnim preganjanjem Judov pod Hitlerjem znal rešiti nekaj premoženja z družino vred in je še pravočasno pobegnul. S pridnostjo in zmožnostjo podjetnega človeka si je v Sydneyu ustanovil tovarno za žensko perilo in dobro uspeval.

Čeprav so bili torej dovolj bogati, jaz sem pri njih trpela lakoto. Maslo, olje — vse je bilo strogo odmerjeno. Tri dni star kruh sem skrivoma odvrгла, ker je bil med tem že svež pri hiši, pa ga je gospa našla in sem ga morala pojesti. Juha, skuhana samo zame posebej iz golih kosti. Po tem kosilu čakaj večerje — dočakaš nekaj podobnega. Ob pol šestih se morala vstajati, do 10. ali 11. zvečer trdo delati. Preden sem legla, sem se pučutila tako šibko, da se mi je delala pred očmi tema.

Čeprav sem trpela, vztrajala sem. Ostala sem tri leta. Imela sem trdno voljo čimveč prihraniti, da si s sinom omisliva svoj dom. Res sva to dosegla leta 1955 in sva še vedno v svoji hiši v Reservoirju, Vic. Vem, da nisem jaz edina, ki je šla skozi take trdote prva leta. Zato tudi ni glavno, kar želim v tem spisu povedati.

Namreč: Gospodar in gospodinja, oba nepopisno skopa, oba sem zato zelo sovražila. Toda

gospodarja, kot zvestega izpolnjevalca judovske vere, sem vendar že takrat spoštovala in si ga vse doslej ohranila v lepem spominu. Bil je zares pobožen doma in v mošeji (pač: v sinagogi — ur.) Za noben denar bi ne skrunil sobote, svojega praznika. Ob 6. je vstajal čeprav je odhajal v tovarno šele ob 7:30. Saj je moral poprej dolgo moliti. Postavil se je v kot jedilnice, si z nekakim pasom prevezal levico, z drugim čelo, na glavo položil črno čepico, odprl knjigo in polglasno molil. Tiste pol ali tri četrt ure ni smel nihče priti blizu, niti žena ali otroci, in ga motiti.

Sprva sem mislila, da je rabin, judovski duhovnik. Pa ne, bil je navaden vernik. Imel je tudi dva še majhna otroka. Preden je odšel v službo, ju je narahlo poljubil na čelo z besedami: Bog vaju blagoslovi! Kakšen lep zgled za vernika in očeta!

Njegov petek: S sončnim zahodom, naj bo poletni ali pozimi, se mu je pričenal praznik. Trajal je do sobote zvečer. Hitro po povratku z dela je spravil avto, ki je moral imeti sobotni počitek. Sam je šel drugi dan peš v "cerkev", čeprav 3 do 4 milje daleč. Svojega obreda v hiši božji ni opustil razen v boleznih. Taka je bila njegova sobota.

Njegova velika noč: Takrat mi obhajamo spomin Vstajenja, oni pa čudežne rešitve iz Egipta. Kakor je Bog Judom pomagal z mano, da niso v puščavi pomrli, tako so se tudi v tej hiši v spomin tega mesec dni vzdržali kruha, jedli so samo opresne mlince brez soli. Da ne bi kakšna drobtinica po nesreči prišla v usta, je bilo treba vse sobe, razen kuhinje, natančno očistiti prav do zadnjega koticčka. Niti drobtinica kruha ali slaščice ni smela v hišo ves tisti čas. Tudi omarica z vini in raznimi likerji se je zakrila in zaklenila. Niti kozarec limonade ali oranžade ni bil dovoljen. Pa kaj to! Še vode se je gospodar moral vzdrževati. In vsakdo v hiši.

Jaz — katoličanka — sem se temu uprla. Zahtevala sem kruh. Sprva se gospodar ni menil za moje zahtevo, pa ga je le gospa pregovorila, češ: kako bo pa delala, saj je njena glavna hrana ravno kruh... Potem sem dobivala kruh s čajem, kavo ali zelenjado, toda jesti sem morala zunaj — v pralnici. Tudi vso svojo posodo sem morala ves ta čas držati izven hiše.

Gospodarjev vernih duš dan: Vstal je zarana, odmolil svoje, odšel brez zajtrka. Tudi obril se ni, niti umil. S seboj ni vzel ničesar, kam vendar? V "mošejo" pač, za ves dan tešč molit za rajne. Tešč! Zato se ni ne obril ne umil, kaj če bi mu kakšna kapljica vode zdrsnila v grlo...

Še bi lahko kaj povedala. Naj zadostuje. Mislim, da je zgledov dovolj, da jih katoličani po-

snemamo. Naša vera, že sama po sebi lahka in mehka — zdaj nam jo sv. oče z novimi zapovedmi še olajšuje. Popušča. Vzemimo novo "moderno" kratko mašo. Edino dobro v nji je to, da je brana ali peta v raznih jezikih in jo vsak narod razume. In najemo se lahko do sitega tri ure poprej in pijemo celo do ene ure poprej, preden se obhajamo. Dovoljeno je celo sv. obhajilo brez poprejšnje spovedi. In lahko se meso uživa tudi o petkih, pa prav to zapoved smo katoličani še kar nekako vzdrževali. I.t.d.

Kakor sem že od začetka omenila, čeprav sva bila z gospodarjem navzkriž in v jezi, sem ga zaradi zvestega izpolnjevanja strogih verskih dolžnosti spoštovala in ga prav zato ohranila v dobrem spominu. Naj bi bil za zgled vsem katoličanom, tudi še posebno vsem našim duhovnim veroučiteljem. Ne vzemite za zlo mojo okritosrčnost, pater.

SESTRICA UMRLA

(str. 307)

"Kako, oče?" je vprašal Franc.

"Žalostno, sinko! Pljučnica, jetika se je lotevala! To pove vse".

Franc je zatulil kot ranjena zver. Zajokala je mati, zajokali so bratje in sestre. Brez uspeha je oče skušal biti močan.

Kmalu potem je Darinka umrla. Očeta in mater je stisnilo v dve gubi, družina se je v solzah topila.

Franc je blaznel. Solz mu je zmanjkalo. Kakor obstreljen je taval po hiši in okoli nje, metal se je na tla in povsod je videl temo. Ni se mogel otresti mračnih misli, ki so se mu povijale v sika-otče besede:

"Zakaj je morala prav ona umreti? Zakaj je moralo utihniti njeno nedolžno srce? Zakaj ni umrl kdo tistih, ki so strah vsemu svetu, hudobnež, hina-vec, človek s trdim in le vase zaljubljenim srcem? Zakaj ni mesto nje umrl zločinec, tat, ropar, zapeljivec, ki trosi pohujšanje vse naokrog..."

Premlad je še bil, da bi se pomiril ob besedah ljubljene sestrice, ki je kljub hrepenenju po pomladi in soncu v svetlejših trenutkih mogla reči očetu:

"Zelo sem pogumna: Če me Bog hoče poklicati, pripravljena sem..."

Misli, November, 1968

Povedala sem vse s tistim čustvom, kot sem ga občudovala takrat, čeprav je minilo že 14 let. Pozdravljeni in na svidenje še kdaj, če ne boste preveč natančen.

P.S. Obhaja me večkrat dvom, ali je še naša Cerkev nezmotljiva. Ali se sme Cerkev spreminjati kakor ženska moda? Mislim, da bi ne smelo biti tako.

UREDNIKOV KRATEK ODGOVOR: **Spoštovana mati Stojkovič:**— Ustregel sem Vaši želji: razen dveh vrstic in pol nisem iz pisma ničesar izpustil. Pismo je zanimivo in mislim, da ga bodo radi brali. Takoj pa naj poudarim, da sem ga objavil ne toliko kot priporočilo, ampak bolj kot svarilo. Kaj mislim s to opazko povedati, boste brali, če Bog da, v daljšem odgovoru v božični številki. — **P. Bernard.**

VERSKI LIST "DRUŽINA" V LJUBLJANI je pogumno nastopil zoper širjenje ateizma v šolah. Piše: Koncil nas uči, da skušajmo z vsemi ljudmi živeti v miru, čeprav so drugačnega svetovnega nazora. Ne moremo pa dovoliti, da bi kdorkoli nam in našim otrokom vsiljeval ateizem. Kako naj dopustimo, da bi v šolah, ki jih morajo obiskovati vsi otroci, širili ateizem. Tudi ustava in zakon o verskih skupnostih priznavata staršem pravico do vzgoje mladoletnih otrok. S širjenjem ateizma po šolah je enakopravnost vseh državljanov izigrana. Zato je v danih razmerah edina rešitev — ne-utralna šola.

TEDENSKA TRIBUNA V LJUBLJANI je pisala, da so si nekateri študentje tam ustanovil klub samomorilcev. V teku nekaj dni si je šest dijakov vzelo življenje. Sploh je Slovenija glede mladostnih samomorilcev prva na vsem svetu. Tudi DRUŽINA ima o tem dolg članek. Zaključuje: Dajmo svojim otrokom vero! Odprimo krščanskemu nauku pot v radio in TV. Zakaj ne? Koristno in potrebno je. In končno: tudi pravično.

DOKAZE ZA KRŠČANSTVO V STARI EMONII so našli v izkopaninah v današnji Ljubljani. Starodavni pisani dokumenti so govorili o nekem škofu Maksimu, ki naj bi bil vodja emonske krščanske skupnosti; arheoloških sledov pa ni bilo najti. Letos v aprilu pa so našli v bližini Titove ceste ostanke škofijske kapele, ki je stala tam nekako leta 400 po Kristusu.

ŠKOF. DR. JENKO PRIPOROČA "SLOVENIK" V RIMU

(Razgovor v uredništvu MISLI)

Urednik: Prevzvišeni, nekako mimogrede ste že omenili zavod SLOVENIK v Rimu. Gotovo vam ni neznano, da tudi mi v Avstraliji po malem zbiramo denar za ta zavod. Ker ste se na potu v Avstralijo ustavili v Rimu, nam morda lahko daste najnovjše vtise o napredku dela za SLOVENIK tam.

Škof dr. Jenko: Prav rad spregovorim v tem važnem zavodu. Res sem se ob postanku v Rimu znova pozanimal za napredek pri tem podjetju. Sestal sem se z voditeljem tega dela, monsinjorjem Jezernikom, ki je v Rimu ravnatelj ene ondodnih visokih šol, pa jako veliko svojega časa žrtvuje ob pripravah za zgraditev SLOVENIKA. To delo smo mu naložili slovenski škofje in sv. oče je pritiskal svoj pečat. Moram reči, da je dr. Jezernik poln upanja na skorajšnji uspeh velikega podjetja. In ko je vedel, da odhajam v Avstralijo, je pohvalil tudi avstralske Slovence in mi naročil, naj se zahvalim za že poslano pomoč, obenem pa poprosim za nadaljnje zbiranje.

Urednik: To priznanje nas gotovo veseli, čeprav v primeri z drugimi izseljenskim skupinami po svetu naš prispevak — vsaj dosedaj — pač le malo pomeni. Za naše ljudi bo zelo pomembno, če nam v svojem imenu in imenu ostalih slovenskih škofov nekoliko več poveste o potrebi in pomenu tega zavoda v večnem mestu.

Škof dr. Jenko: Naj začnem s tem. V Sloveniji je danes razveseljivo veliko duhovniških poklicev. Zelo nam manjka prostorov za nastanjenje in šolanje dijakov. V tej stvari nam seveda SLOVENIK ne bo v pomoč. Je pa še drugo zelo občutno pomanjkanje: bogoslovnih profesorjev. To pomanjkanje bo vedno bolj občutno. Minila so že desetletja, odkar no naše škofije dobile bogoslovne profesorje iz svetovno znanih univerz, kjer so se usposobili za stolice na domačem bogoslovnem učilišču. Njihove vrste se hitro redčijo. Moramo dobiti novih. Moramo pošiljati nadarjene mlade duhovnike na šolanje v tujino, doma nimamo možnosti, da jih usposobimo nad tisto mero, ki je duhovniku potrebna za pastirsko delo med ljudstvom.

Iz tega zavoda bodo izšli bodoči slovenski škofje in njihovi pomočniki pri vodstvu škofij, pa tudi razni bogoslovni strokovnjaki, juristi, višji vzgojitelji, člani cerkvenih sodišč in podobno. SLOVENIK je nujna potreba današnjega časa. Vsak čas prinese svoje potrebe. Nekoč smo prav lahko izhajali brez letanja po zraku, danes si osebnega prometa brez letal ne moremo predstavljati. Tudi brez SLOVENIKA smo izhajali, današnji čas na ves glas kliče po njem.

Urednik: Dovolite, da pripomnim: Ko se je pred nekaj leti prvič razširil glas o taki potrebi med izseljenci, so nekateri dejali, da za višje študije ni treba misliti ravno na Rim, saj so drugod po Evropi tudi zelo znane in priznane univerze. Zakaj bi slovenski duhovniki ne študirali na takih univerzah in bi si ne nalagali bremena z zidanjem lastnega zavoda?

Škof: Res so se slišali tudi taki glasovi. Toda naj bo dovolj, če na kratko izjavim, da so ti glasovi že docela potihnil. Vsi poznavalci razmer danes radi priznajo, da je imel rajni ljubljanski škof Vovk popolnoma prav, ko je zahrepenel po lastnem zavodu v Rimu in tudi napravil prve korake za njegovo uresničenje. Rim je le Rim, središče krščanstva. Iz vseh katoliških narodov in ljudstev se polnijo univerze v Rimu, nikjer drugje bi naši duhovniki ne našli toliko mednarodnega vzdušja, obenem pa ne bodo vrženi v to okolje brez zavarovanja, ker se bodo vedno spet vračali v svoj SLOVENIK. V njem bodo imeli domovino in njeno vzdušje vedno pri sebi. V študijah se bogoslovni pogledi dandanes vedno bolj poglobljajo v smernice zadnjega koncila in kje naj bi bilo vse to bolj pri roki kot v Rimu?

Urednik: Torej o tem ni nobenih pomislekov več. Hvala Bogu! Ponekod se poudarjajo še druge pozitivne stvari v zvezi Slovenika v Rimu, ki se netičejo zgolj študiranja slovenskih duhovnikov tam. Če se ne motim, je nekdo vse to stisnil pod tri besede: Slovenska navzočnost v Rimu...

OB PETDESETLETNICI PRVE SLOVENSKE VLADE

(Poslal dr. Ciril Žebot. Objavljamo okrajšano)

PRVA SLOVENSKA VLADA leta 1918 in njena oblast nista trajali dolgo. Po nepripravljeni in brezpogojni združitvi s Kraljevino Srbijo dne 1. decembra 1918 — v odsotnosti dr. Antona Ko-rošca, političnega predstavnika Slovencev in predsednika Narodnega sveta Slovencev, Hrvatov in Srbov na ozemlju bivše habsburške monarhije — Vidovdanska ustava iz leta 1921 novi večnarodni "Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev" ni dala niti omejene narodnostno-samoupravne strukture — kaj šele, da bi jo organizirala kot pogodbeno zvezno skupnost suverenih narodnih držav, ki bi edina mogla zadovoljiti zgodovinsko zabeležene narodno-politične težnje Hrvatov in Slovencev iz leta 1848. To je bila usodna rojstna napaka prve Jugoslavije kot nove večnarodne državne tvorbe.

x x x x

Petdesetletnica prve slovenske narodne vlade pada v čas, ko so razmere v povojni slovenski republiki že znatno ugodnejše. V gospodarskih, poklicnih in kulturnih organizacijah — v kolikor le-te smejo obstajati in delovati — se je uveljavila mera samoupravljanja in notranje demokratičnosti. V slovenskem tisku — kolikor je dovoljenega — je opaziti večjo informativnost in različnost mnenj. Cerkevno življenje ima večjo prostost kot jo je imelo v prejšnjih letih po vojni. Slovenske meje so odprte navzven in navznoter.

Še vedno pa je javno razpravljanje in merodajno odločanje o osnovnih političnih vprašanjih slovenskega naroda in družbe v kolikor je to sploh v pristojnosti Slovenije — pridržano Zvezi komunistov kot edini samostojni politični organizaciji, ki pa niti sama ni neodvisna od Belgrada niti demokratizirana, in imajo zato preostali stalinistični elementi v slovenski partiji še vedno moč zavarovanja in celó zanikanja potrebnega slovenskega razvoja.

"Federalna" vlada v Belgradu si po svoji ustavi in zakonih še vedno pridržuje toliko centralistične oblasti in finančnih sredstev, da ostaja Sloveniji le malo samostojnih pristojnosti in gospodarske moči. V ljubljanskem časopisju pa tudi še vedno beremo, kako si "federacija" dejansko lasti celó pristojnosti, ki daleč presegajo ustavni okvir.

Tesno omejena pristojnost in sredstva slovenske republike ter pomanjkanje svobodnega političnega razpravljanja in demokratičnega odločanja sta dva osnovna ostanka poveljnega stali-

nističnega totalitarizma in 'jugo-centralizma, ki še danes bistveno omejujeta slovensko samoodločanje in napredek. Kako slabe in daljnosežne so raznovrstne posledice tega še vedno osnovno nesuverenega in nedemokratičnega značaja republike Slovenije, je moč sklepati iz najnovejših ugotovitev strokovnjakov pri Združenju slovenskih poslovnih bank, da ima slovenska industrija 43,3 odstotkov odpisanih (t.j. tehnološko docela zastarelih) osnovnih sredstev, leta 1970 pa jih bo imela kar 54,6 odstotkov, in da je tehnična opremljenost na delavca v Sloveniji 'že za 15 odstotkov pod jugoslovanskim povprečjem. Podobno sorazmerno nazadovanje se kaže tudi glede slovenskih cest in ostale infrastrukture ter celo na področjih šolstva in poklicne strokovnosti. Ti porazni pokazatelji pričajo, kako jugo-težni centralizem "federacije" Slovenijo izrablja, domači politični monopolizem partije pa jo zanemarja.

Minimalni slovenski program

Zato bo razvoj k slovenski suverenosti in politični demokratizaciji treba mnogo bolj odločno pospešiti. Slovenska republiška skupščina in vlada bi poleg ukrepov za rehabilitacijo žrtev in narodno spravo predvsem morali uzakoniti in dejansko omogočiti tudi svobodo političnega razpravljanja prek tiska in drugih javnih občil. Bližnji kongres Zveze komunistov Slovenije bi moral z vodilnih položajev v partiji odstraniti stalinistične ostanke. Da se pospeši nujno potreben politični preporod slovenskega naroda, bi poleg demokratizacije slovenske partije morali omogočiti tudi neodvisno organizacijo nepartijskih Slovencev. S temi osnovnimi spremembami bi bili položeni temelji za vseslovensko sodelovanje v borbi za suverenost Slovenije in konstruktivno tekmovanje za njen demokratični družbeni napredek. Slovenski predstavniki bi tudi morali pripraviti, objaviti in politično uveljavljati izčrpen osnutek za dosledno zvezno preosnovo Jugoslavije, ki 'bi paritetno sestavljenim zveznim organom dala samo take pristojnosti, ki bi bile v pogodbeno ugotovljeno skupno korist vseh republik. Edino taka korenita preureditev bi mogla 'odpraviti petdesetletno rojstno napako Jugoslavije. Dosedaj izvedene in predlagane ustavne spremembe niso konfederativnega značaja ne po postopku ne po vsebini.

Sovjeti so zasedli Češko-slovaško, ker sta se češka in slovaška komunistična partija v interesu svojih narodov bili odločili, da predložita zvezno preureditev češko-slovaških odnosov in razvoj njih socialističnega gospodarstva kritičnemu razmišljanju, svobodnemu razpravljanju in demokratičnemu odločanju enakopravnih Čehov in Slovakov. Sedaj je na Jugoslaviji, ki je izven območja sovjetskega nasilja, da svetu pokaže, ali sta zvezno sožitje narodov in socialistično gospodarstvo zmožna zadovoljiti potrebe in težnje svobodnih ljudi in suverenih narodov. To je edina humana in veljavna preizkušnja vrednosti družbenih sistemov. Vse drugo je vsiljevanje, ki rodi odpor, in nasilje, ki izživa upor.

To je minimalni slovenski program ob petdesetletnici ustanovitve prve suverene slovenske vlade in oblasti. Da Sloveniji o njem govorijo Slovenči v svetu, je zato, ker v republiki Sloveniji o teh osnovnih rečeh še vedno ni mogoče svobodno razpravljati, kaj šele jih svobodno uveljavljati. Ko bo Slovenija dosegla svobodo političnega razprav-

ljanja ter svojo državno suverenost, ne bo več potrebno, da bi o ključnih problemih slovenstva Slovincem v Sloveniji govorili Slovenci v svetu.

x x x x

To so pogledi na sedanje razvojne potrebe in možnosti Slovenije v luči spoznanj o petdesetih letih njene politične zgodovine. V njih oblikovanju sem bil deležen vzpodbude, kritike, nasvetov in soglasja številnih slovenskih univerzitetnih profesorjev in pisateljev v svobodnem svetu. Vabim tudi vse druge slovenske znanstvene in kulturne delavce v Sloveniji in svetu, da se o teh pogledih izrazijo oz. je jim pridružijo in tako moralno podprejo odločenost Slovencev v njihovi sedanji borbi za slovensko državno suverenost in družbeno demokracijo.

Washington, D.C.

20. oktobra 1968.

Ciril A. Žebot

Avtor zbirke SLOVENIJA VČERAJ,
DANES IN JUTRI

IZRAZ "SEKIRATI SE" ni lep v našem jeziku, zato ima Slovenski Pravopis zanj nadomestilo: delati si skrbi. Slavčev Tonček v Drummoynu, NSW., ki zna za vsakdanje potrebe dovolj slovensščine, čeprav je hodil samo v Slomškovo sobotno šolo, ima pa s tem izrazom svoje težave. Ko mu je mama rekla: Le nikar se tako ne sekiraj, jo je mirno potolažil: Zakaj pa to pravite, mama, saj nikjer v hiši ne vidim — sekire . . .

MISIJONAR STANKO MAJČEN piše v Gorico iz Vietnama: Od vseh strani prihajajo sem v Vietnam nasveti, naj vendar s komunisti začne dialog. Kdo bi to rajši kot mi tukaj, če bi dialog z njimi bil mogoč. Ali je dialog v tem, da nam ukažejo: Roke kvišku? Tako oni pojmujejo dialog.

V CELOVCU VEDO POVEDATI, kako sta se pomenila avtomobilist in policaj. Avtomobilist je zatrobil v zgodnjih urah, ko je bilo v mestu to prepovedano. Policaj ga je obsodil na kazen 50 šilincov. Ker ni imel drobnega, je dal policaju stotak. Ta pa tudi ni imel drugega kot stotake. Rekel je onemu: Veš kaj, stotak vzamem, ti pa še enkrat zatrobi in hitro vozi naprej.

V MURSKI SOBOTI SO POKOPALI maturanata medicinske šole Stanka Martineca. Bil je žrtev prometne nesreče. Bil je vzoren kristjan in pri sošolcih izredno priljubljen. To je pokazala udeležba pri pogrebu. V veliki žalosti so fantje in dekleta prižgali ob grobu vsak svojo svečo.

ANKETA V DNEVNIKU "DELO" v Ljubljani se je obrnila na javnost z vprašanjem: Kaj menite, ali odhajanje naših ljudi na delo v tujino škoduje ugledu Jugoslavije ali ne? — Od tistih, ki so na vprašanje odgovorili, je malo nad polovico mislilo, da škoduje. Ena tretjina je sodila, da ne škoduje. Pičla desetina je odgovorila, da "celo koristi". Na vprašanje, zakaj odhajajo delat v tujino, je bilo nad polovico odgovorov: ker se pač doma ne morejo zaposliti . . .

"MATI ITALIJA" SE ŠE NI ODPOVEDALA Istri in Slovenskemu Primorju. Inozemski turisti, ki odhajajo v Jugoslavijo preko Italije, dobivajo ob meji letake z vsebino: Turisti! Ko prestopate mejo, se zavedajte, da so Istra, Kvarner in Dalmacija dežele, ki pripadajo Italiji. Sporazum med Jugoslavijo in Italijo o razmejitvi ima značaj začasne rešitve. Treba je pripraviti vrnitev k materi Italiji. — V drugih izjavah vključujejo v "potrebo vrnitve" tudi slovenske kraje nad Trstom in drugod v Slovenskem Primorju.

ITALIJANSKI POHLEP po izgubljeni slovenski zemlji vpliva tudi na to, da "apostolska administratura" škofa dr. Janeza Jenka v Kopru še ne more postati redna škofija. Cerkvena politika se težko povzpne nad pretenzije svetne politike kjerkoli, zlasti težko pa tam, kjer se tudi cerkvenjaki oklepajo zahtev svetne politike. V Italiji je tega še vse preveč.

AKCIJA ZA DOM

DAROVI ZA NAKUP ZEMLJIŠČA

\$ 100: Niko Krajc; \$ 50: dr. M. Kukec; \$ 30: Franc Berke, E. & K. Golja; \$ 20: L. & M. Košorok, Rudolf Maurič, Neimenovan, Albert Povše; \$ 15: Janko Pirjevec; \$ 17: Anton Židan; \$ 11: Matija Okorn; \$ 10 Neimenovan, Karlo Dolmark, Anton Gruntar, Alojz Jug, Adolf Persič, Lojze Kučan, F. \$ T. Matuš; \$ 8: A. Moge; \$ 7: Hinko Hafner, Adrijan Živic, Jože Stres, Rudolf Jamšek, V. & T. Murko; \$ 6: J. Flisar, dr. Ivan Mikula; \$ 5: Fredi Mavko, Frančiška Bavčar, A. Srnc, Zofka Brkovec, Ivanka Perko, Franc Smrdelj, Ivan Tomšič, Jože Zele, Andrej Čibej, Franc Milavec, Marija Lalič; \$ 4: Guido Ferfolja; \$ 2: Stanko Rubiša, Ivan Žic, Alojz Sluga, Vinko Mavrič, Rafaela Bernes, Jože Petrič, Janez Šveb, Ivan Cah; \$ 1: Franc Kranjc. (Dalje prihodnjic.)

Franc Kavčič in Anton Svirgelj sta nas pa presenetila na ta način, da sta priredila "Barbeque"

v soboto 19. 10. in sta tako prispevala naši blagajni \$ 326. Jaz ne vem drugega kakor to, da stokrat boglonaj! Tukaj se vidi, da vsi želimo biti svoji gospodarji, ne najemniki. Zato tudi ti, ki šnofaš tukaj in nisi se nič dal, pa bi res lahko pomagal, kaj misliš; je zdaj že čas ali boš še čakal?

Nadalje vam naj tudi opišem točno bančno stanje. V banki je \$ 8,564.43. Plačan depozit na zemljišče iz sklada Akcije \$ 1.360, iz društvene blagajne \$ 300, skupaj \$ 10,224.43. Posestvo pa stane 16.600. Za legalne stroške i.t.d. pa moramo imeti tudi okrog \$ 800. Posojila smo zaprosili \$ 6000. Sedaj si pa preračunajte, koliko nam še manjka. Ali če bo november lovil ali vsaj skušal loviti oktober, se nam ni bati, da bomo v stiski. A pozabl sem omeniti, da v tem mesecu smo imeli zelo uspešno Gasilsko veselico. Dodala je naši blagajni \$ 167.38. Ob tej priliki je vodila zabavo ga. Batič. Ta denar je že vključen v gornji številki. Rezultat "Koline" bo objavljen v prihodnji številki.

Za Akcijo: V. Ovičaj, blagajnik.

O P O Z O R I L O

Člane Slov. društva Sydney, ki še niste poravnali članarine za finančno leto 1968 — 1969, lepo prosim, da to čimprej storite. Smo že skoraj na polovici finančnega leta — ne odlašajte več!

Najrajši imam, če dobim naravnost na naslov: 92 A Northam Ave., Bankstown, NSW. 2200, lahko pa tudi izročite kateremu koli odborniku. Lepa hvala!

Vinko Ovičaj, blagajnik

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY & AKCIJA ZA DOM

vključno vabita na

MIKLAV ŽEVANJE

Tudi letos na dveh krajih ISTOČASNO

ST. FRANCIS HALL, PADDINGTON

sobota 7. decembra
7:30 zvečer.

MASONIC HALL, GUILDFORD

sobota 7. decembra
7:30 zvečer.

Nastop otrok, Miklavževo obdarovanje, družabnost.
Igrali bosta znani godbi.

PRISELJENCI IZ JUGOSLAVIJE

— SKOZI AVSTRALSKE OČI

"THE AUSTRALIAN", splošno znani dnevnik za vso Avstralijo, je v izdanju z dne 7. oktobra objavil nekako študijo o priseljenicah iz Jugoslavije. Če morda za nas ni ravno poučna, zanimiva vsekakor je in ne bo odveč, če jo MISLI ponatisnemo v slovenskem prevodu. Prav je, da vemo, kaj Avstralija vé o nas. Pomote bo vsak bralec sam popravil. — Ur.

VEČ KO 70.000 V JUGOSLAVIJI ROJENIH živi danes v Avstraliji. To je skupina ljudi, ki je na sedmem mestu med narodnostmi. Pred njo so le Angleži, Škoti, Italijani, Grki, Nemci in Nizozemci.

Mnogi med njimi živijo v blagostanju in so odlični državljani. Toda njihova preteklost je boleča in njihova prihodnost polna zapletkov.

"Jugoslav" je zelo površen naziv — krije Srbe, Hrvatce, Makedonce in Slovence. Vsak teh narodov ima svojo zgodovino, svojo kulturo, svoj jezik in svojo vero. Vsi skupaj napravljajo zelo pester mozaik.

Večina teh ljudi živi v N.S.W. in Viktoriji in so zaposleni v visoki meri kot neizvežbani delavci v različnih podjetjih. So daleč pod povprečnostjo avstralskega blagostanja.

Okoli 75 procentov jih je prišlo iz Dalmacije (v glavnem z obale med Splitom in Metkovićem) in iz Medjimurja, ki je majhen trikotnik med dvema rekama v severni Hrvaški. So močno zavedni pripadniki vsake svoje pokrajinske skupine. Po dognanju profesorja Price-a z državne univerze Avstralije goreči Hrvatce odklanjajo avstralsko državljanstvo, ker bi se s tem morali odpovedati "jugoslovanskemu" — ki so ga sicer iznašli "nasilni" Srbi in ga Hrvatce ne priznajo. . .

Seveda niso vsi prišli šele po vojni. Makedonci so kapljali v Avstralijo že od začetka tega stoletja. Napravili so si zelenjadne vrtove v okolici Melbourn in zapadno od Adelaide in izvažajo pridelke na trg. V Gipslandu so sadjarji in mlekarji, v Zapadni Avstraliji in N.S.W. pa gozdarji.

Vzemimo makenosko družino v N.S.W. Njihov prednik je prišel sem, ker so grški gverilci leta 1898 njegovemu očetu prerežali vrat. Potem so gverilci ubili tudi njegovo mater na zelo krut način. Najprej je zbežal v Ameriko, leta 1924 prišel v Avstralijo in 12 let pozneje spravil za seboj družino.

Povojni Jugoslavlani, ki so tu zaradi komunizma, Misli, November, 1968

ma, imajo polno križev in težav. Zbirajo so v svojih klubih, društvih in cerkvah. Med njimi so stvarijo zelo zamotane in Avstralija mora napraviti pri njih še veliko raziskav, da bo razumela njihove probleme, ki zavirajo integracijo.

Katoliška in pravoslavna vera ločita Jugoslavo- ne dokaj ostro. Pravoslavni so v glavnem Srbi in nekaj Makedoncev ter Črnogorcev. Katoličani so v glavnem Hrvatce (z dodatkom nekaj Slovencev).

Katoliški Hrvatce so napram pravoslavnim Srbom trije napram enemu. Toda v pravoslavju, ki šteje v Avstraliji okoli 200.000 pripadnikov različnih narodnosti, je mnogo razdvojenosti. Okoli 60 procentov je grško-pravoslavnih, 10 procentov srbsko-pravoslavnih, 10 procentov rusko-ukrajinko in 5 procentov makedonsko-beloruskih. Potem so še drobci sirskih, armenskih, romunskih in bolgarskih pravoslavnih skupin.

Njihova preteklost ni bila brez medsebojnih spopadov. Srbske in ukrajinske cerkvene občine so razbite v več skupin — in njihovi duhovniki se morajo boriti za vzdrževanje. (Eden srbskih duhovnikov je moral v Melbourn delati v kovačnici). Viktorija ima tudi skupino mohamedancev iz Jugoslavije, ki imajo lastno mošejo.

Vse to je že samo na sebi dovolj zamotano, toda je še nekaj drugega, kar Avstralcem ne gre v glavo. Vzemite Dalmatinca iz okolice Zadra. Do prve svetovne vojne so bili "Avstrijci," med vojnama "Italijani," po zadnji vojni — "Jugoslavl". So pač del vrtinčastega sveta, kjer narodnost plivka preko političnih mej: Hrvatce, Srbi, Slovenci, Makedonci in Črnogorci v Jugoslaviji tvorijo politične pokrajine, kakor Čehi in Slovaki v svoji državi, v Španiji pa Kastilijanci, Katalonci in Baski.

Komunisti so njihovo po največ kmetovalsko deželo v naglici industrializirali in tako so, odrtni od svoje zemlje, šli na delo na primer na Nemško ali pa so — brez tople obleke — zmrzovali v begunskih taboriščih; in zima v Evropi je vse nekaj drugega kot v Avstraliji. Končno so ne znašli tu in se začutili ujeti v novo mrežo. Malo denarja in malo znanja angleščine — kakor spet v izgnanstvu. Težave so s prometom (nezgod med njimi je mnogo), z zaposlitvijo, s šolanjem — pa že sama zamenjava kmečke zemlje z mestnim ropotom je huda.

Fantje iz Jugoslavije (in drugih držav za železno zaveso) imajo težave, da bi dobili k sebi dekleta in žene, neznanje jezika je pa ovira za sklepanje zakonov z Avstralkami. Mnogi iz Jugoslavije, ki so prišli sem v letih 1948 — 1951 kot samci iz begunskih taborišč, so še vedno samci in težko prenašajo svojo osamelost. So že v srednjih letih

Z Vseh Vetrov

UMRLA JE "ZAJČJA SMRT" v Melbournu na oslabeledosti srca. To je Dama Jean Connor, ki ji prav gotovo srce ni oslabeledo iz usmiljenja do divjih zajcev. Pred desetletji je bila Avstralija v nevarnosti, da jo "okupirajo" divji zajci, sicer brez tankov in diplomacije, zato pa toliko bolj sistematično z nenasitnimi želodci. Jean Connor je odkrila v Ameriki zoper zajce neko sredstvo, ki mu je ime Myxomatosis. Avstralske oblasti so se nekaj časa obotavljale, končno so sprejele to sredstvo in začele zajce uničevati. V kratkem jih je "padlo" 200 milijonov in njihove vrste so se začele temeljito redčiti. Zato je pa Avstralija na kmetijskih pridelkih pridobila 500 milijonov dolarjev. Zdaj žive "zajčje smrti" in več, zajčje nevarnosti pa tudi ne, ker Jean Connor ni odnesla s seboj — Myxomatosisa.

SKOF DR. JANEZ JENKO je bil povabljen na kosilo tudi h kardinalu Gilroyu v Sydneyu. Tam se je sestal s še drugimi odličnimi cerkvenimi predstavniki, ki ki so bili istočasno na obisku v Avstraliji. Eden od njih je bil ukrajinski kardinal Slipij, ki je obiskoval svoje rojake širom po Avstraliji. Drugi, komaj manj zanimiv, ameriški pomožni škof Perry, prvi črnc, ki je v Ameriki dosegel škofovsko službo in čast. Isti dan, ko je škof Jenko birmoval v Paddingtonu, je škof Perry govoril blizu tam na prostem krščanski mladini, ki se je zbrala v številu okoli 20.000.

ČEMU RAZMETAVATI BILJONE in biljone za polete v veselje, kar delata Amerika in Sovjetska, ko bi se denar bolje porabil za odpravo revščine na svetu? Tako vzklikajo mnogi z govorjeno in tiskano besedo. Nekateri odgovarjajo, češ: korist bo v tem, da bomo vedno več vedeli in razumeli in znali. Že, že, jim prihaja ugovor, toda novega znanja in nove vednosti ne moreš spraviti ne v žep ne v želodec. To drži, se spet sliši zagovor, zato bomo pa v nekaj desetletjih imeli v vesolju visoko nad zemljo lepo število tvornic in delavnic, ogromnih tovarn, ki nam bodo polnile tudi žep in želodec. Vsi izmetani biljoni se bodo bogato obrestovali. Tudi odkritje Amerike in drugih nekoč neznanih zemeljskih krajev je začelo prinašati dobiček šele po kakih 40 letih. — Dvomljivci se tudi s to tolažbo ne pomirijo, v mislih imajo današnje prazne žep in želodec. Sicer je pa tako, da še Bog ne more vsem ustreči.

SLOVENC V BELGIJI so priredili SLOVENSKI DAN v spomin 100 letnice smrti škofa Baraga in 50 letnice smrti pisatelja Ivana Cankarja. O namenu tega dneva so zapisali: Misel na ta dva solvenska duhovna velikana nam bo pomagala, da se bomo Slovenci v zapadni Evropi lažje vživeli v svoj čas ter se bolje zavedeli pravic in dolžnosti, ki nam jih današnji čas prinaša.

MED SLOVENC V VZHODNI LOTARINGIJI na Nemškem je v teku dveh poletnih mesecev umrlo 14 rojakov in rojakinj. Bili so iz vseh delov Slovenije. Večina je bila rojena v domovini še v prejšnjem stoletju, nekaj je pa vmes tudi precej mladih. Poročevalec zaključuje: Vidite, dragi bravci, to so težki udarci za družine umrlih in za slovensko kolonijo, ki je izgubila toliko rojakov v tako kratkem času.

"PIKA POKA CEPEC in koš z motiko" bi lahko že šla v ropotarnico na Slovenskem, piše NAŠA LUČ, če bi domača vlada pustila v deželo stroje iz Nemčije, mlatilnice in tako dalje, brez carine. Naši delavci v Nemčiji dobro zaslužijo, v Nemčiji je polno še dobro uporabljivih poljskih strojev, ki so jih Nemci že nadomestili z bolj modernimi in bi stare prodali za nizko ceno, Toda carina se zdi višja kot plačilna cena. Vlada se izgovarja, da si lahko kmetje nabavijo stroje doma. Kmetje pa vedo, da je to samo prazen izgovor in ga ne morejo vzeti resno.

NEMŠKA ZVEZNA REPUBLIKA ali Zahodna Nemčija je v tem letu dosegla 60 milijonov prebivalcev. Glede števila ljudi je v vsej zahodni Evropi na prvem mestu. Prva za njo je Velika Britanija s svojimi 55 milijoni, blizu tega števila sta tudi Italija in Francija. Če pa k zahodni Nemčiji prištejemo še ljudi Vzhodne Nemčije (17 mil.) in Avstrije (7 mil.), nam mora biti jasno, kaj pomenijo Nemci za Evropo. Ni čudno, da je po svetu mnogo zadovoljstva z dvojno Nemčijo in želje, da bi se nikoli ne združili. Katoliški glas v Gorici pa sodi o današnjih Nemcih takole: Zelo veliko prispevajo v socialne namene, sovražijo poulične demonstracije in si želijo miru. Časi, ko so se navduševali ob pesmi Deutschland über alles, so minili. Dve svetovni vojni sta jih temeljito ozdravili takih teženj...(?)

ALI STE ŽE OBNOVILI NAROČNINO ?

MHD IZVOZNIKI MEDU v tuje dežele je Avstralija na prvem mestu. Razvažajo ga v 35 različnih dežel, vendar ga največ kupi Velika Britanija. Avstralija pridelava letno okoli 18.000 ton medu, izvozi ga le kako tretjino. Še več bi ga rada izvozila, zato skrbi za oglaševanje in propagiranje svojega medu v tujini. V ta namen izdaja 10.000 dolarjev na leto samo v Angliji. (Čebelarska zadruga Point Piper se še ni vrgla na izvažanje medu čez morje.)

ČASTNO ČLANSTVO SLOVENSKEGA DRUŠTVA Sydney je odnesel s seboj v Koper škof dr. Janez Jenko. To že zato ni majhna reč, ker je g. škof v vsej Evropi, Ameriki, Aziji in Afriki EDINI človek, ki ga je zadela ta odlika. Mariborski škof dr. Držečnik je sicer odnesel s seboj iz Amerike nekaj, kar bi utegnilo biti več kot članstvo sl. dr. Sydney: sam chicaski župan mu je izročil diplomu s častnim članstvom velikega mesta Chicago. Ne bomo rekli, da je to malo, vendar — čikaških častnih meščanov je po širnem svetu že kar precéj. Škof dr. Držečnik ni EDINI, njegov sobrat v Koprnu pa je!

VOJNA MED BIAFRO IN NIGERIJU v Afriki ni samo politična, je tudi verska. Biafra ima 14 milijonov prebivalcev in želi postati neodvisna država. Okoli sedem milijonov je kristjanov, med njimi visoko število katoličanov. V Nigeriji je velika večina ljudi mohamedanske vere. Zoper Biafro in njene poskuse za neodvisnost se gredo "sveto vojno". Obnavljajo početje mohamedancev pred stoletji. Koran mora zmagati nad svetim pismom! Pri vdorih v Biafro so naprej na vrsti za uničenje krščanske cerkve, šole in druge ustanove. Duhovniki so izgani, pobiti, ali pa v skrivačih. Nigerijcem pomagajo tudi mohamedanci iz Sudana in kličejo: Koran je žejen, mora na morje! — Verski značaj te vojne se v svetnem tisku in drugih poročilih le malo omenja.

NEKA BRIGITT BARDOT v Ameriki je o svojem materinstvu dala poročevalcem naslednjo izjavo: Moj sin Nicolas je bil pomota. Nikoli nisem imela želje, da bi postala mati. Imeti otroka sem osebno vedno imela za veliko zмотo. Le kako naj žena nosi otroka pod srcem in ostane prosta? Jaz ne morem živeti brez svobode. — Ko je ta izjava prišla med ljudi v tisku, je ameriška javnost vendarle ni ugodno sprejela. Nasprotno, bilo je polno zgražanja. Velik ženski list je zapisal: Ubogi Nicolas! Upajmo, da nikoli ne bo sam bral, da ga ima lastna mati za — strašno zmoto . . .

KAKO DALEČ SO ZVEZDE? Naše sonce je oddaljeno od nas 93 milijonov milj. Zvezde premičnice, ki ga obkrožajo s svojimi meseci vred, so nam bližje. Kaj pa najbližja zvezda-stalnica onkraj sončnega območja? Ime ji je Alpha Centauri. Seveda so ji dali ime zvezdogledi na zemlji. Če bi imeli raketo, ki bi potovala tako hitro kot svetloba — 186.270 milj na sekundo! — bi potovali en milijon in 250.000 let, da bi pristali ne njej. Kdor želi na tako potovanje, naj se ne prijavi Matiju Okornu.

ŠVICAR DR. FRITZ ZWICKY ima drugačen načrt, kako se približati zvezdi z imenom Alpha Centauri. Ni treba misliti na raketo ali drugačno vesoljsko ladjo. Ostanimo kar na Zemlji, zberimo dovolj sončne energije in poženimo v vesolje v smeri Alphe Centauri kar ves naš sončni sistem. S soncem vred bi potovala Zemlja in njen mesec, Venera, Mars, Merkur in vsi ostali planeti s svojimi lunami vred. Na videz bi ostalo za nas na zemlji vse pri stanem. Niti čutili ne bi, da hitimo po novi vesoljski poti z naglico 310 milj na sekundo. Recimo, da nastopimo to potovanje leta 2000, bomo segli v roke ljubeznivi Alphi točno leta 4.500. Težava je le v tem, da prav nič ne vemo, kako se bomo spet izvili iz njenega objema. Celo sam dr. Zwicky se boji, da bi bil njen objem nadpeklenko peklenki.

DR. HAROLD WINDSOR v Sydneyu, ki je vodil prvo avstralsko presaditev človeškega srca, med tukajšnjimi Slovenci ni popoln tujec. Ima številno družino in njegova žena je dolgo potrebovala hišno pomočnico. Pred leti so se vrstila v službi pri njej tudi slovenska dekleta. Prijateljice so jih obiskovale in tako je te dni gotovo marsikako slovensko uho v Avstraliji pozorneje prisluhnilo, ko je bilo tolikrat slišati in brati ime — dr. Windsor.

S POKRITO GLAVO V CERKEV je še vedno splošno pravilo za ženski svet v Avstraliji. Seveda ne samo v Avstraliji. Zdi se pa, da tudi to pravilo manj in manj drži. V škofijski cerkvi v Brisbanu imajo vsak dan nekako od ene do dveh popoldne službo božjo za uslužbenke v mestu, tako imenovano Lunch Hour Service. Po radiu smo slišali, da je udeležba kar lepa. Pa je rektor tudi javno povedal, da žene in dekleta lahko prihajajo razoglave. Niti jim ni treba robcev na la-se, saj je to prav za prav smešno, je poudaril ta božji mož.

ALI STE ŽE OBNOVILI NAROČNINO ?

KOTIČEK NAŠIH MALIH

ŠTIRJE PARI STRGANIH ČEVLJEV

Dragica Setnikar

Pozno je bilo, ko je oče prišel domov. Otroci so že spali. Mati je sedela v kuhinji in pletla. Ko je oče povečerjal, je mati dvignila glavo in se obrnila proti njemu. Opazil je gib in vedel, da ga bo nekaj prosila. Spomnil se je, da je peč v kopalnici pokvarjena. Mati je rekla:

“Oglas v časopisu pravi, da družina Novak tu blizu ponuja prav tako peč. Treba je pohiteti, da nas kdo ne prehití.”

Oče je molče vzel časopis in se zagledal v črke. Kmalu je mati spet pretrgala tišino.

“Marko mora dobiti nove čevlje. Starih se ne izplača pošiljati v popravilo.”

Oče — kakor da ne sliši. Mati skoraj šepetaje še to pove:

“Janez je čevlje pri nogometu do kraja uničil. Tudi Lidija ne more v starih na slovesnost v šoli.”

Oče je še molče gledal v črke. Čez čas je vprašal z neko ostrino v besedi:

“Ali ima vsaj Lučka še dobre čevlje?”

“Premajhni so ji, težko jih spravi na noge.”

Oče ni odgovoril. Vstal je, si ogrnil suknjič in odšel. Zaloputnil je vrata za sabo.

Hitro je bil pri Novakovih. Peč mu je bila všeč, še skoraj nova. Domenili so se za ceno in še o drugih rečeh pokramljali. Našel je, da je oče povedal, kako mora kar brž kupiti štiri pare otroških čevljev. Pa še polno drugih potreb je pri hiši.

Gospa Novakova je odšla iz sobe in se vrnila z lepim parom otroških čevljev. Položila jih je pred očeta in rekla:

“Morebiti bi komu od vaših otrok dobro služili. Odnosite jih s sabo in preizkusite jih.”

To je rekla in spet odšla iz sobe. Bila je videti žalostna. Gospodar Novak se je zagledal v steno in molčal. Čez čas se je obrnil in rekel:

“Veste, bridko mi je, oprostite. Imamo sina, ki je dvanajst let star, pa še ni strgal niti enega para čevljev. Vse življenje je prebil na bolniškem vozičku . . .”

Tudi očetu se je milo storilo. Pustil je par čevljev na mestu, vstal in se poslovil:

“Po peč pridem jutri.”

Doma ga je mati v skrbeh pričakovala. Rekel ji je:

“Po peč pojdem jutri. Sedaj mi prinesi vse štiri pare raztrganih čevljev in za nekaj časa me samega pusti.”

Mati je prinesla čevlje, blatne, raztrgane. Z mučno mislijo jih je položila predenj. Ali ji ne zaupa in se hoče sam do kraja prepričati? Odšla je potrta.

Oče je položil vsak čevljev posebej predse na mizo, prav tja, kjer je pri večerji stal njegov krožnik. Dolgo jih je ogledoval, jih božal z žuljavimi rokami in bil je srečen, prečudno srečen . . .

Poklical je mater in ji povedal, kako je bilo pri Novakovih. Potem sta bila oba vesela in srečna. Hvalila sta Boga, da so njuni otroci zdravi, da tekajo in skačejo in trgajo čevlje . . .

Ponosen Slovenec

Dragi Kotičkarji: — Tako sem ponosen in vesel, da so mi starši Slovenci in da sem Slovenec tudi jaz, ker drugače bi ne mogel doživeti tega lepega dneva, ki mi bo ostal v spominu za vedno. Imeli smo blagoslovitev naše lepe cerkvice sv. Cirila in Metoda. Škoda, da je ne morete vsi videti, kako je lepa. Pod cerkvijo je dvorana, v kateri smo otroci Slomškove šole že nastopili in priredili akademijo visokemu gostu škofu dr. Jenku in p. Blažu Čemažarju iz Amerike. Vse se je lepo izteklo.

Tudi pri birmi sem bil, pa ni bilo tako, kot me je mama strašila. Je rekla, da jih bom dobil z veliko škofovo palico, ker sem večkrat poreden. Sem si mislil, no zdaj bom pa dobil, kar sem zaslužil. Pa ni bilo nič tako hudo. Birmancev nas je bilo veliko in cerkev je bila nabito polna. Orgle so bučale in peveci so peli, da je bilo veselje. Zdaj je ta dan za nami, spomin nanj bo pa ostal. Cerkevica, cerkvice, na hribčku stoji, in lepše za nas Slovence v Avstraliji ni. — **John Mesar, Pascoe Vale, VIC.**

Anica je hvaležna

Dragi Kotičkarji: — Rada bi vsem povedala, da se želim zahvaliti našemu patru, ki se veliko trudi z nami v slovenski šoli. Rad bi nas naučil malo po slovensko čitati in pisati. Posebno veliko truda je imel z nami, ko smo se pripravljali na prvo sv. obhajilo in birmo. Tisti dan je bil zame najlepši. Videla sem prvič gospoda škofa. Z veselim srcem sem ga pozdravila in to mi bo v lep spomin. Po birmi smo imeli nekaj časa prosto in nismo šli v slovensko šolo. Bilo nam je dolgčas in smo komaj čakali, da se je spet začela. Zdaj spet hodimo ob sobotah in je spet lepo. Vse Kotičkarje lepo pozdravlja — **Anica Kranjc** v Blacktownu, NSW.

PRISELJENCI IZ JUGOSLAVIJE...

(s str. 325)

in iščejo družbo v narodnostnih klubih. Kakih 30% fantov je poročilo Avstralke, od deklet pa je vzelo Avstralce komaj šestina. Vendar so Jugoslovani v tem pogledu pred Grki in Italijani.

Dosti je takih, ki se prav nič ne zanimajo za avstralsko politično življenje in državljanske zadeve. Ostajajo omejeni na svoje lastno narodnostno okolje in misli jim še vedno gredo v domovino in njene zadeve onstran morja, tisoče milj oddaljene. Njihovo zaposlovanje tu se drži stopnje, ki je sicer pridržana Italijanom in Maltežanom, ker pač ne poskrbijo za večjo izvežbanost.

Vse to seveda tu ni povedano z namenom, da te ljudi očrnilo. Zavedamo se, da je življenje neusmiljeno pritiskalo nanje. Tudi bi se to reklo, da nalašč nočemo videti tistih iz Jugoslavije, ki so se dvignili na površje in so med nami v časteh. Vendar je na žalost res, da je vse preveč ljudi iz Jugoslavije podleglo bremenom zunajnih in notranjih napetosti.

Eden avstralskih socialnih delavcev je o njih izjavil: Zdi se, da iz preteklosti ne poznajo drugega kot umore in pobijanja. Nikomur ne zaupajo. Napraviš z njimi dogovor, da se sestanete in pogovorite. Hočeš jim pomagati. Ko je ura za sestanek tu, ni nikogar. Pozneje naletiš kje na tega ali onega med njimi in vprašaš: zakaj niste prišli? Nasmehnejo se in povedo: nisem verjel, da mi morete in hočete pomagati.

Od časa do časa se pojavi izmed ljudi iz Jugoslavije kakšna bomba. Tako početje seveda zbuja med Avstralci sum, da to niso čedni ljudje. Boljše se nam zdi odkrito nasprotovanje kot zahrbtno obračunavanje medsebojnih zastarelih nasprotstev in strahov. Še se je bati krvi pri športnih igrah, celo pri plesnih prireditvah... Mnogi Avstralci imajo te ljudi za napadalce in jih ne gledajo v luči, kot eden njihovih duhovnikov, ki je dejal: Izkoreninjenci so pač, vrženi iz svoje zemlje, popotniki, ki iščejo skorjo kruha...

Neki psihiater pravi, da vsi izseljenci gredo skozi pet stopenj: njihovo početje pred odhodom, odhod, prihod v novo okolje, prilagoditev v novem kraju ob zasluzku in prihrankih — končno le prepogosto spodrsrljaj navzdol, ki lahko prinese duševno potrnost in pijančevanje.

Država Victoria ima dobre ustanove za študij. Misli, November, 1968

ranje duševnih polomov med naseljenci, ki so vse bolj pogostni med ljudmi iz vzhodne Evrope nego med Britanci in Avstralci, dasi mnogi Britanci tu zapadejo alkoholizmu. Dr. J. Krupinski sodi, da je visoko število duševno neuravnovešenih med vzhodnimi Evropci od tod, da so šli skozi vse bolj strahotne vojne prizore nego druge narodnostne skupine. Vsaj polovica med njimi je bila že taka, preden je prišla v Avstralijo. Največ je samcev med 20. in 30. letom in neredki so se odločili za izselitev prav zato, ker so bili duševno razklani.

Ob vsem tem ni dovolj reči: Avstralija mora bolje izbirati med kandidati za Avstralijo, pa bo manj duševnih boleznih med njimi. Dr. Krupinski pravi: "Težave se dajo izseljencem olajšati tudi s tem, da se jim širokogrudno priznajo poklicne in strokovne kvalifikacije. Porabiti je treba človeka tam, kjer se bo najboljše izkazal".

Vendar tudi to še ne predstavlja celotne slike in vsega zamotanega problema. Avstralija bo morala napraviti še mnogo več nego samo omejiti pritisk na ramena svojih priseljencev. Neki Jugoslovani je dejal: "Toliko priseljencev v Avstralijo na poti misli, da gre v nekak paradiz. Ampak, veste, včasih je ta dežela bolj pekel kot paradiz..."

DVA VICE-PREZIDENTA sta se mesece in mesece vicala v volilni kampanji, da bi postala presidenta brez "vice". Oba sta želela v blaženost Bele hiše, ki mora biti po tolikem vicanju kar nebesom podobna. Dosegel jo je Rihard, Hubert je otičal skoraj tik pred ciljem. Vsi, ki Rihardu čestitajo, se bojijo, da bo moža občutek blaženosti kmalu minil. Tudi sam se tega zaveda. Upajmo, da bo dober Predsednik, pa čeprav se mu kdaj nebesa Bele hiše spremenijo v nove, še hujše — vice . . .

ŠTIRI "ŠKODE", KI NE ŠKODUJEJO. V božjepotni cerkvi na Zaplazu je imel Franc škoda, župnik v Podlipi, zlato mašo. Z njim sta somaševala dva brata in en bratranec, ki se vsi pišejo škoda. Pravijo, da je škoda, da ni na Slovenskem še več takih škod. Pa ne mislijo tako vsi — — —

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Naslov: 66 Gordon Street, Paddington,

N.S.W. 2021.

Službe božje

Nedelja 17. nov. (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) **ob 10:30**
CANBERRA (Braddon) **ob 6. pop.**

Nedelja 24. nov. (četrt):

Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 1. dec. (prva ADVENTNA)

Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 8. dec. (druga: BREZMADEŽNO SPO-
ČETJE)

Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
WOLLONGONG (St. Francis H.) **ob 4.45**

Nedelja 15. dec. (tretja):

Leichhardt (sv. Jožef) **ob 10:30**
CANBERRA (Braddon) **ob 6. pop.**

K MOLITVI ZA DOMOVINO

Kroček Slomšek — Baraga spet vabi k molitvi za domovino v znani kapelici sv. Frančiška v Paddingtonu v **nedeljo 8. dec. ob 2. pop.**

Praznik BREZMADEŽNE tisti dan tudi pravi svojo vabilo: Pridite, molimo! Domovina še in še potrebuje naše molitvene podpore. Škof dr. Jenko nam je polagal na srce, naj ostanemo tesno povezani iz domovino. Nič lepšega, kot povezanost po poti molitve!

Tisti, ki ste daleč in ne morete priti, ste naprošeni, da se nam vsaj v duhu pridružite.

KONEC IN ZAČETEK CERKVENEGA LETA

Z adventom se leto, ki živi v njem Cerkev, prelomi. Letos točno mesec poprej kot civilno ali "svetno" leto. ADVENT pomeni PRIHOD — štiri tedni božičnega pričakovanja. Advent je spokorna doba cerkvenega leta, čeprav se to za advent ne poudarja tako, kot za 40 postnih dni pred veliko nočjo.

Skušajmo živeti s Cerkvijo in imeti v mislih in srcu njeno življenje skozi vse leto — življenje s Kristusom!

GOSPOD ŠKOF SO SE ŠE OGLASILI

Po končanem programu v Perthu so še enkrat napisali za MISLI:

Ko se odpravljam iz Avstralije in se po enem mesecu vračam v domovino, čutim dolžnost, da se od vseh, ki smo se ta mesec srečavali, prav priščno prijateljsko poslovim.

Iskrena vam hvala za vso pozornost, za vso ljubeznivost. Povsod ste se tako iskreno potrudili, da sem bil kot doma. Ganiło me je že to, da so se vaši otroci naučili toliko verzov in deklamacij meni v pozdrav. Kako bi naštel vse nagovore odraslih, petje tolikih zborov, udeležbo pestrih narodnih noš! Kako naj pozabim skrb neštetih rojakinj, ki so nam bogato oblagale mize.

Na obiskih širom po Avstraliji sem prejel marsikak album s podpisni in slikami avstralskih prizorov. Tudi slavni bumerang ste mi poklonili. V Melbournu še pisalni pribor, v Sydneyu novo obleko in častno članstvo Slovenskega društva. Za vse najiskrenejša hvala! Kar sem dobil denarnih darov, pojdejo po odbitju stroškov za potovanje za SLOVENIK v Rimu.

Seveda je bilo glavno moje opravilo v cerkvah za blagor duš. Zares srečen sem bil, da sem mogel blagosloviti novo cerkev v Melbournu in podeliti zakrament sv. birme v številu nad 220. Tudi krstil sem dvoje detet.

Tako sem vam, upam, prinesel v tujino košček domovine. Pa tudi nekaj naše 1200 let stare slovenske katoliške kulture. Čeprav imamo slovenski škofije veliko dela in skrbi doma, izseljencev ne bomo pozabili, mislili bomo na vas in molili za vas. Tako želimo, da bi vedno in povsod delali čast slovenskemu imenu, ohranili zaklad vere in tako dosegli svoj večni cilj.

Udomačite se tudi v krajevnih avstralskih župnijah in cerkvah, spoznajte ondotne dušne pastirje, posebno pa se oklepajte svojih slovenskih duhovnikov, ki jih imate med sabo. Pomagajte njim in drugi drugim med sabo, zavedajte se, da ste bratje! — **Janez Jenko**, škof slovenskega Primorja.

MISIJONARJENJE ŠKOFA JENKA

PO AVSTRALIJI

P. Valerijan

SEDAJ KO JE ŠKOFOV OBISK za nami, se ozmimo nekoliko nazaj in preglejmo škofovo pot.

"Quantas" letalo ga je pripeljalo iz Rima preko Teherana, New Delhi-ja, Manile in Brisbana v Sydney. Med potjo sta ga pozdravila v Hong Kongu misijonarja Pavlin in Geder, v Manili uslužbenci tovarne g. Dušana Lajovica, v Brisbanu pa skupina Slovencev in Hrvatov z g. Gjorkmarkovičem.

V Sydneyu smo ga pričakali na letališču vsi trije slovenski in oba hrvaška duhovnika ter lepa skupina rojakov v narodnih nošah. Nada Kropelj mu je podala šopek nageljnov, z deklamacijami pa so ga pozdravili Andrej Kobal, Miriam in Bogdan Bavčar ter Stanko Petkovšek. Po škofovem intervjuju za tisk, radio in televizijo smo se poitali v "Smithy Room", ki je bil rezerviran za škofa kot V.I.P.; tu so servirali kavo in čaj.

Naslednji dan — v četrtek, 3. okt. — je škof odletel v Canberro, kjer je bil zvečer sprejem v Haydon Hall. Naslednje tri dni je bil kratek misijon za rojake v Canberri. V nedeljo je bila zaključna služba božja; še isto popoldne pa je preuzvišeni imel slovensko službo božjo v Brisbanu skupaj s sv. birmo. Ravnotako je tudi še v nedeljek maševal in pridigal za brisbanske rojake. Naslednji na vrsti je bil Newcastle: v torek 8. okt. Tudi tu so pripravili lep sprejem. Pred mašo je pozdravil škofa Jenka domači škof Toohey in mu izrekel toplo dobrodoščilo.

Od 9. do 12. okt. je bil misijon za rojake v Sydneyu; vršil se je pri sv. Benediktu na Broadway. Udeležba je bila vsak večer okrog 250. Razveseljivo je bilo število udeležencev pri zakramentih. Tako lepe udeležbe ne pomnim.

V nedeljo 13. okt. dopoldne je imel škof službo božjo v Wollongongu. Tamkajšnji rojaki so mu pred cerkvijo postavili lepo okrašen slavolok. Tam so ga pozdravili. Popoldne istega dne je bila velika slovesnost v Paddingtonu. Pod slavolokom z mlaji so škofa pozdravili birmanci z zborno deklamacijo. Lidija Kovač pa mu je podala slovenski šopek. Nato se je razvila procesija v cerkev. Ob škofovem vstopu je mešani zbor pod vodstvom g. Klavkočerja zapel "Glejte, veliki duhovnik . . ." Sledila je sv. maša, med njo je bilo birmovanje 60 otrok. Po škofovi pridigi je govoril angleško p. Ciprijan West, župnik fare sv. Frančiška v Paddingtonu.

Misli, November, 1968

Po cerkveni slovesnosti je bil v dvorani program v pozdrav škofu in birmancem. Najprej je nastopil mešani zbor "Škrjanček", nato je predsednik Slovenskega društva podelil škofu častno članstvo in mu pripel pozlačeno društveno značko. Sledilo je nekaj nastopov otrok z glasbili ter vokalne in deklacijske točke.

Naslednji dan je škof odletel v Melbourne, nato v Adelaido in končno v Perth. O slavnosti v Melbourneu in Adelaidi homo brez dvoma brali v TIP-KARIJI, iz Perthu bo pa že tudi kdo poročal.

Škof je bil povsod sprejet od krajevnih škofov, kjer se je mudil. V Sydneyu ga je kardinal povabil na kosilo skupaj s kardinalom Slipyjem, škofom Perry-jem, tremi ukrajinskimi in dvema pomožnima škofoma. V Canberri in Brisbanu je bil ves čas bivanja tam gost domačih škofov. Srečal se ju tudi s škofi v Wollongongu, Newcastleu, Adelaidi in Perthu. V Sydneyu ga je sprejel tudi apostolski delegat-nadškof Dominik Enrići. Bil je tudi sprejet pri namestniku župana mesta Sydneya. Časopisje in radio ter televizija so poročali o njegovem prihodu in pozneje ob blagoslovitvi slovenske cerkve v Melbourneu.

Škofov obisk v Avstraliji je bil velik dogodek za nas vse. Saj je to prvi slovenski škof, ki se je podal na pot daleč na peti kontinent. Njegov nadpastirski obisk je bil predvsem dušnopastirskega značaja. Saj je prišel k nam kot misijonar. Le Bogu je znano, koliko dobrega je obisk napravil. Vsekakor pa tudi mnogi zunanji znaki kažejo, da je bil blagodejen. Cele ure je škof presedel v spovednici in tolažil, dvigal ter odvezoval. S svojo besedo nam je razlagal božje resnice in nas spodbujal k lepemu krščanskemu življenju. Zato so naši rojaki zelo cenili njegov obisk. Škof je dober in ognjevit govornik. Tudi otrokom, ki jih je birmal, bo ostal v lepem spominu.

Ob tej priliki bi se rad iskreno zahvalil vsem prijateljem, dobrotnikom in pomočnikom, ki so s svojimi darovi priskočili na pomoč, žrtvovali svoje moči in čas za pripravo škofovega sprejema, misijona, itd. Hvala vsem narodnim nošam, pevcem, ministrantom. Staršem, ki so pripravili otroke za deklamacije na letališču, v Paddingtonu in na drugih krajih za pozdrav škofa. Teško bi vsa imena omenil. Tu imam v mislih vse in jih ne bom pozabil v molitvi in pri oltarju. Bil sem veselo iznenaden, ko sem videl, da je bilo lepo število pomagačev pripravljenih pomagati in lepo sodelovati za uspeh te lepe prireditve. ISKREN BOG PLAČAJ VSEM SKUPAJ!

NEW SOUTH WALES

Sydney. — Prebiram Malo sveto pismo in sem z njim prav zadovoljen. Oblika je okusna in vsebina lepo izbrana. Vodi nas skozi svetopisemske zgodovine vse od stvarjenja sveta do Razodetja svetega Janeza. Dodane so tri skice, da lahko spremljamo dogodke po krajih in z njimi osebe, ki so igrale glavne vloge v svetopisemski zgodovini. Knjiga je nadvse priporočljiva vsakemu kristjanu. — Nič ni bilo omenjeno v MISLIH, da je v petek 20. sept. umrl v Italiji svetovno znani Padre Pio, kapucin. Vernim ljudem je bil živ svetnik, nosil je na svojem telesu rane Kristusove, zdravnikom pa je bil velika uganka. Trudili so se, da bi ga ozdravili, pa z nobenimi poskusi niso uspeli. Cerkvene oblasti se niso o stvari nič izrekle, tajiti pa nihče ni mogel, ko je bilo tako očitno. Skozi dolga leta so prihajali tisoči in opravili spoved pri Padru. Tudi je bilo napisanih o njem dosti knjig. Sam je nerad govoril v sebi, rajši se je umikal v svojo spovednico. — Še besedo k obisku škofa dr. Jenka. Če pomislim nazaj na prva leta po vojni, kako so nas doma zalezovali in črtili, ko smo hodili k mašam, se mi zdi kar težko verjeti, da je res med nami slovenski škof. Zahvaljen Bog, da so se razmere že toliko spremenile, zahvaljen Prezvzišeni za vse dobro, ki ste ga med nami napravili! — *Peter Bizjan.*

Torren, ACT. — Obisk in misijon škofa dr. Janeza Jenka bo tudi nam v avstralski prestolnici ostal dolgo dolgo v lepem spominu. Upamo, da smo tudi mi napravili nanj dober vtis. Že takoj na letališču, ko je prifrčal iz Sydneya, smo mu pokazali, kako dobrodošel nam je. Med tistimi, ki so ga šli pozdraviti, je bilo tudi več avstralskih duhovnikov. Potem je bil naš slovenski škof vse dni gost tukajšnjega nadškofa in deležen velike pozornosti. Nam je pa prihajal pridigat ob večerih in nas spovedovat. Ne bomo zlepa pozabili njegovih močnih govorov o veri, upanju in ljubezni. Toda čeprav je bil zelo zaposlen in je bil gost v visoki družbi cerkvenih dostojanstvenikov, je našel čas, da je prihiteel pogledat bolno našo rojakinjo, mojo ženo Tončko. Prav tiste dni je bilo tri leta, odkar jo je napadla bolezen. Bila je obis-

ka zelo vesela in jaz z njo. Seveda se morava za obisk zahvaliti dr. Mikulu, ki mu je kazal pot. Počutili smo se v škofovi družbi zelo po domače in lahko rečem, da že dolgo nisem slišal toliko pristnih "kranjskih" izrazov kot tisto urico. Dobremu možu se še vedno pozna, da je pristen sin sorškega polja, kot njegov soimenik pesnik Simon Jenko. Lep pozdrav vsem. — *Joža Maček.*

Concord. — Pepe, si ga pa spet enkrat polomil, mi je telefoniral p. urednik. In je še dostavil: Gotovo ne zadnjič, ko se za takega važniča delaš. Moral sem požreti, za pokoro (ga. Minka Persič se bo spet stresla) bom pa povedal, kako je do tega prišlo. Hotel sem se oglasiti z uganko, kakor nas je pozvala Francka Štibilj. Tako sem poslal v MISLI vprašanje: Kdaj je ena več ko sedem, pa še neizmerno več? — Odgovor naj bi bil: Oče je prejel sedem zakramentov, pa je šel v pekel, sin pa samo enega, pa je šel v nebesa. Fantek je namreč kmalu po krstu umrl. Z očetom je pa bilo tako: Postal je duhovnik, pa je pozneje odpadel in se oženil. Tako je prejel šest zakramentov. Nič se ni skesal, ubil ga je avto, ko že ni bil več pri sebi, so mu dali poslednje maziljenje. Torej je prejel še sedmi zakrament, ker pa ni imel kesanja, je gotovo šel v pekel. — Taka naj bi bila moja uganka in zdela se mi je dobra. Urednik pa: Pepe, polomil si ga! Razložil mi je, v čem je moj polom, pa tega ne bom pravil. Radoveden sem pa, koliko bi prišlo pravih rešitev, če bi bilo moji uganki dovoljeno zagledati v MISLIH beli dan — **Pepe Metulj.**

VICTORIA

Caulfield. — Ko bodo te vrstice v javnosti, bo škof dr. Jenko že nazaj v domovini. Naše misli in želje ga spremljajo vse tja do doma. V dneh, ko je bil med nami, si je pridobil vse naše simpatije. Njegova neprisiljena domačnost v pogovorih nas je vse prevzela. Živo smo čutili, da je med nami pravi naš brat v Kristusu, kakor je sam naglašal v cerkvenih govorih. Misijonaril je med nami s preprosto besedo, pa obenem resno premišljeno in zato prepričevalno. Pristrčna hvala, Prezvzišeni, za toliko lepega in spodbudnega! Hvala tudi našemu p. Baziliju! Imel je ogromnega

dela, da je vse to pripravil. Preveč za enega! Ni čuda, da je pri pisanju birmanskih diplom — zadremal. — Vse je bilo lepo tisto nedeljo, nekaj pa le ni bilo lepo. Tako radi se Slovenci hvalimo s svojo kulturo in navadno upravičeno. Včasih nam pa naša kultura bridko odpove. Nekaj takega sem opozovala — in drugi z menoj — med obredi v novi cerkvi, ki je tako mična. Obleka po naj-novejši modi, zlatih naveskov polno, razlikovanje med cerkvi in svetnimi prostori pa tako slabo! Saj nismo bili na tržnici. Bili smo v božjem hramu. Še na mučno posredovanje p. Bazilija se nekateri niso mogli vzdržati glasnega žlobudranja in so z njim motili ves obred. Ni čudno, da potem tudi otroci niso ostajali na svojih mestih in je bil nekaj časa prav nespodoben nered. Zavedajmo se vendar, da udeležba pri cerkvenih opravilih zahteva drugačno vedenje kot kakšno klepetališče! Zdi se mi, da je nujno potrebno tudi to povedati. *Minka Persičeva.*

Fawknar. — Minilo je 25 let, odkar sem zadnjič videl svojega ateja. Takrat sem mu tudi zadnjič segel v roko. Želja, da bi mogel to ponovno storiti, me ni nikoli zapustila. Ko je pa bil med nami slovenski škof Jenko, se mi je zdelo, da se mi je ta želja izpolnila. Ko sem mu segel v roko, mi je bilo tako, kot da se rokujem s svojim očetom. Škofove prijaznosti in ljubeznivega nasmeha mnogi ne bomo nikoli pozabili. Ljubezen do nas je sijala z njegovega obraza in ta ljubezen je imela svoj virv ljubezni do Boga. Odmev te ljubezni bomo vedno našli v svoji novi cerkvi. Ponosen sem nanjo, saj se v nji počutim kakor doma. Lep pozdrav rojakom! — *Martin Pirč.*

QUEENSLAND

Brisbane. — Moje besede ne bodo zajele vsega, kar bi rada izrazila, ker dogodek je bil tako velik, da komaj verjamen, da smo ga doživeli. Med nami je bil slovenski škof dr. J. Jenko in nam maševal in pridigal v materinščini. Posebno nas je ganilo, ko smo gledali birmance z botri, ki so imeli to srečo da so dobili zakrament iz rok slovenskega škofa. Naše misli so uhajale v domovino in med druge Slovence v Avstraliji, ki jim je prilika dana, da doživijo enak dogodek. Nekaj velikega je tako doživetje. Po obredih v cerkvi smo se zbrali v dvorani, lepo okrašeni, in se zgrnili okoli škofa. Za vsakega je imel prijazno besedo in vsi smo se počutili kot ena družina, da sicer komaj kdaj tako. Mislim, da ni bilo med nami bitja, ki bi mu to doživetje ne ostalo globoko

Misli, November, 1968

v duši. Obisk g. škofa nam bo ostal za dolgo tisti vir, ki bomo iz njega črpali novih dušnih sil za premagovanje vseh težav tujine in življenja sploh. G. škofu in vsem, ki so omogočili njegov prihod med nas, iskrena hvala! — *Pepca Šilec.*

Carina. — Slovenci v Brisbanu smo se čutili zelo počaščene, ko smo na letališču pričakali visokega gosta iz Slovenije, škofa dr. Jenka. Čas je bil zelo kratek, temu primeren tudi sprejem. To zadrego je pa bogato odtehtal osebni sestanek s škofom potem v nedeljo popoldne. Dobrodašlico v imenu vseh mu je izrekla Verica Plaznik in mu izročila šopek. Nato sse je škof osebno podravljaval s pričujočimi. Bila nas je lepa skupina, tudi precej Hrvatov. Navzoč je bil tudi tukajšnji nadškof O'Donnell. Da je prireditev lepo uspela, gre gotovo prva zasluga predsedniku Planinke Mirku Cudermanu, našim ženam za dobrote na mizah in pevskega zboru pod vodstvom organista Staneta. Upamo, da je visoki gost tudi sicer odnesel lepe vtise od nas v Queenslandu. Med nami samimi so se slišali glasovi, da da so bile pri vsem tem tudi pomanjkljivosti, toda kje je kdaj vse stoprocentno? Lepa hvala vsem, ki ste kakor koli pripomogli, da se je edinstveni obisk našega cerkvenega kneza iz domovine primerno obnesel. — *J. Primožič.*

SOUTH AUSTRALIA

Ottoway. — V Žireh je bil doma in ker sem tudi jaz Žirovec, mu želim napisati nekaj vrstic v spomin. To je bil pater Kosto Jernejko Selak. Umrl je na Brezjah letos kot zlatomašnik. Novo mašo in tudi zlato je pel v domačem kraju, zlato leta 1967. Služboval je vse življenje do upokojitve v Dalmaciji. V Janjini pri Dubrovniku je bil za župnika. Od leta 1961 je bival na Brezjah in tam veliko spovedoval. Želel je na Brezjah umreti in biti tam pokopan. Želja se mu je izpolnila. Ob zlati maši je nekdo poročal o njem, da je še ves mladeniški in gibčen. Z močnim glasom je še pel in pridigal. Potem je pritisnil rak in hitro je šlo navzdol. Ljudje še dobro pomnijo njegove pridige, ki so bile preproste, pa so segle do srca. Osebnost je bil zelo dober do svojih ljudi in je tudi vse razdal mednje, kar je imel. Sam je živel silno preprosto in skromno. Pobožnost do Matere božje je podedoval že od svoje matere. Umrla je pred 45 leti med molitvijo rožnega venca. Naj oba v božjem miru počivata! — *Stanko Šubic.*

ZADNJE BESEDE PROF. ŠOLARJA O ŠKOFU BARAGU

(Iz revije: Cerkev v današnjem svetu)

Urednik gornje revije je zapisal: Nekaj dni pred svojo prezgodnjo smrtjo nam je prof. Šolar prinesel članek o Baragu. V njem smo našli človeka, ki se je ves posvetil veliki nalogi, da bi se Baraga prikazal v resnično pravi in veliki luči. Smemo reči, da ga je veličina škofa Baraga letos popolnoma prevzela in se je v delu za predelani njegov življenjepis izčrpal. Globoko mu moramo biti vsi hvaležni za njegovo velikansko delo in zgled. Pa naj nam sedaj pri Bogu pomaga iskati človeka, ki bo njegovo delo za Baraga nadaljeval.

Tak pripis je dostavil urednik k šolarjevemu članku, ki rajni profesor v njem pojasnjuje svojo knjigo o Baragu, ki izide te dni v celjski Mohorjevi. Mi tu ponatiskujemo le za ključne odstavke v šolarjevem članku. — Urednik MISLI.

NE SMEMO MISLITI, da bo z novo izdajo Baragovega življenjepisa kdovekaj narejenega. Ne, to ni konec, šele začetek je. Cela vrsta trditev je še v zraku, brez trdne opore v stvarnosti, cele dobe so še nejasne, cela vrsta ljudi še neznana. Zato je nujno potrebno, da se takoj lotimo iskanja in dogajanja po načrtu in kar se da skupno.

Na ordinariatu v Ljubljani je zdaj Baragov arhiv. V njem se zbira vse, kar je kakorkoli v zvezi z delom za Baragov življenjepis. Tam je zlasti nekaj tisoč faksimilov raznih listin, pisem, prepisov, poročil, računov, genealogij. Posiljal nam jih je zadnja leta ameriški biograf inženir

Jože Gregorich v dvojniku. Tako je sam zbiral leta in leta gradivo, ga prevajal v angleščino, ker je delal pač za Ameriko, pa je zdaj vse to gradivo faksimiral in razposlal na več krajev v Ameriki in v dveh izvodih tudi nam, da tako gradivo ne propade in se ne razgubi.

Dobiti bi se moral mlad človek, ki dobro zna angleško in bi se želel posvetiti vsaj za znatno dobo Baragu, če že ne za vse življenje.

Moral bi vse to silno dragoceno gradivo urediti, napraviti registre, da bi hitro lahko vse dobil, potem pa porabljati za sintezo in dopolnjevanje, koder še kaj manjka. Tako in samo tako bi mogli priti do vzornega poznanja škofa Baraga. Seveda spada k temu gradivu tudi vse njegovo pismeno delo, knjige, pisma, članki, poročila. Moralo bi se vse to pripraviti za sistematično kritično izdajo, vsaj v več izvodih razmnoženo, če že ne natisnjeno.

Po vsem tem lahko vsakdo spozna, kako dilantsko smo se doslej lotevali tako velikega dela, kakor je poznanje tako velikega duha Baragovega. Še fizično ga ne poznamo, kaj šele po duhu, ki je razvijal njegova dela. Zato je največja dolžnost stoletnice ta, da najdemo človeka, ki se bo tej veliki nalogi ves posvetil in bo znal vpregati v skupno delo vse, ki bi kakor koli mogli pomagati.

V nas vseh pa mora biti vesela pripravljenost za pomoč in sodelovanje. Če drugače ne, pa z molitvijo in zasledovanjem opravljenega dela.

KDO JIMA BO PAVEDAL?

Lucija Ogrin, nekje v Avstraliji, je lepo naprošena, da se vendar spet oglasi svoji materi Luciji Oprešnik v domovini.

Štefan Vrečun, komu je znan? Že 3 ali 4 leta se ni oglasil domačim v vasi Uniše, p. Ponikva pri Grobelnem. Kar štiri sestre si želijo od njega vsaj pošte.

Av gust Fajs se naproša, da se oglasi na naslov: Marija Fern, Šempeterska 15, Kranj.

H I Š A V N A J E M !

Sredi decembra 1968

Leopold Matelič

10 Taylor St., Annandale, NSW.

TURISTIČNA AGENCIJA

“PUTNIK”

245 Gertrude St., Fitzroy, Vic. 3065 — Lastnik: PAUL NIKOLICH

Priporočamo se za potovanja v Slovenijo po najnižjih cenah. Urejujemo vse potniške zadeve: potne liste, vize in druge dokumente.

Pripravljamo za prihodnje leto skupinska potovanja v Slovenijo in druge kraje v Jugoslaviji

Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

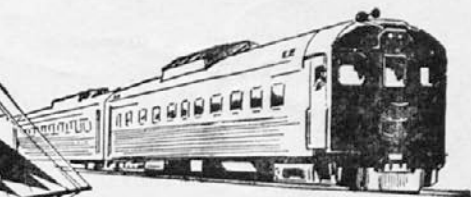
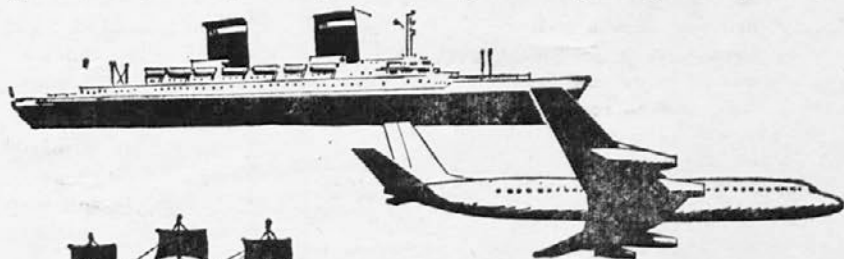
Priporočite nas svojim prijateljem.

Ako živite daleč od nas, vam vse uredimo po pošti.

PUTNIK ima zvezo z vsemi kraji v Jugoslaviji.

PUTNIK je edina samostojna agencija v Avstraliji.

Odrpto imamo vsak dan od 9. dop. do 6. pop. Ob sobotah od 9. do 12, ob nedeljah od 10. dop. do 2. pop.

URADNIKI: Mr. P. Nikolich, Mrs. K. Erman, Miss L. Koren, Mr. R. Manevski.

Informacije po telefonu 419-1584.
Po urah 415-978 ali 44-6733.

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje fotografij vseh vrst.

Nevestam posojamo brezplačno nove poročne obleke.

Odrpto vsak dan od 9. do 1. in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona: 41-5978. Izven ur: 44-6733

Lastnik: P. NIKOLICH

SLOVENSKE PLOŠČE
KNJIGE — SLOVARJI — MUZIKALNI
INSTRUMENTI

**UNIVERSAL
RECORD CO.**

205 Gertrude St., Fitzroy, VIC. 3065

Tram 88, 89, 90 iz Bourke St. do postaje 13.

Kataloge in naročbe pošiljamo s pošto
POSLUŠAJTE NAŠO RADIJSKO EMISIJO
ob ponedeljkih 9.07 zvečer na 3 XY — Mel-
bourne, val 1420.

**DOPISNIK INNES V LISTU THE AUST-
RALIAN** pravi, da tisti, ki zagovarjajo dialog s
komunisti, nimajo najmanjšega pojma, kaj je
prav za prav komunistem. Poskus, da bi se napra-
vil s komunisti sporazum, je prav toliko vreden,
kot slepcu od rojstva opisovati lepoto barv. Prav
toliko vreden, samo veliko bolj nevaren. — Nje-
gova primera pač ne bo daleč od rasnice. Češko-
slovaška ni ne prvi ne zadnji kričeč zgled.

NAPOVEDOVATI BODOČNOST — prerokoti
— res ni igrača. Še preroki starega testamenta
so se bolj trudili popravljati sedanost kot na-
povedovati bodočnost. Dandanes je pa zadeva še
težja. Rečeš nekaj ali celo zapišeš, kako bo na
svetu čez sto let, pa se že oglasi kdo, ki nekaj
čisto drugega napove. Komu naj ljudje verjame-
jo? Na primer: nešteto člankov in razprav, tudi
celih knjig, lahko beremo, ki napovedujejo stra-
šno lakoto po vsem svetu v nekaj desetletjih. Lju-
di preveč, hrane premalo in tako naprej. Sežeš
po drugih spisih ali poslušajš predavanja: nov na-
čin negovanja žitaric in drugih poljskih pridelkov,
strokovnjaško gnojenje polj, zalivanje, izbiranje
semen in tako naprej bo v nekaj desetletjih pri-
vedlo do tega, da bo zmanjkalo ust, ki naj bi vse
to pojedle, rok, da bi pospravile pod streho,
shramb, da bi zavarovale — in tako naprej.

KAKO TOREJ BO? Verjetno ne dosti dru-
gače kot dandanes. Še vedno bodo ljudje, ki bodo
imeli vsega preveč, pa tudi taki, ki bodo imeli
marsičesa ali vsega premalo. To ni napoved ali
prerokovanje, le sklepanje iz človekove narave,
kakršna pač je. Nič se ni spremenila, odkar stoji
v knjigah besede (in se spet in spet ponatisku-
jejo) Gregorčičeve pesmi: „.. če vse delil bi z
bratom brat s prav srčnimi čutili..“

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

“GRANVILLE

SMASH REPAIR”

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico
ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi “Towing Service”
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN
REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obišcite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

GLAVNI AGENT ZA FIRMO "PUTNIK"

OLYMPIC EXPRESS

110 A Bathurst St., Sydney, 2000

Tel: 61-7121 ali 26-2191

PODRUŽNICA:

253 Elizabeth St., Sydney

Tel: 26-1134

★ Urejuje rezervacije za potovanje po morju in zraku

★ Nudi možnost dolgoročnega odplačevanja na nizek depozit

★ Izpolnjuje obrazce za sklepanje zakona, razne prošnje in tako dalje.

★ Ima na ponudbo zastopnika, ki vas lahko obišče in vam pomaga v raznih problemih.

OBRAČAJTE SE NA NAS!

SLOVENSKI KROJAČ

MARTIN JANŽEKOVIČ

IZDELUJEM OBLEKE
VSEH VRST: poročne,
športne itd. Natančno po
vaši želji. Velika izbira
angleškega blaga. Proda-
ja raznih tekstilnih po-
trebščin.

125 KING ST.,
NEWTOWN, SYDNEY

Kličite čez dan ali
zvečer: 51-6513

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

HAIRDRESSING SALON

"MIRA"

25 Dale Street, Fairfield, N.S.W.

se priporoča rojakinjam v Fairfieldu in oko-
lici za pričeske, ondulacije, kodranje, bar-
vanje in nego las.

Poleg rednih delovnih ur, je salon od-
prt tudi v četrtek zvečer in soboto ves dan.

Cene zmerne: "Special permanent" samo
\$ 3.50

Telefon 72-6392. Mira Radič.

PODJETJE ZA POHIŠTVO, CANBERRA

JANEZ TADINA

9 Collins Street, Quenbeyan, N.S.W. 2620

Priporoča se rojakom za naročila za vsa-
kovrstno pohištvo v dnevnik sobah, spalnicah,
kuhinjah in podobno.

Phones: Qbn. 1102.

After Hours: Canb. 49 8162

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

BOŽIČNI PAKETI

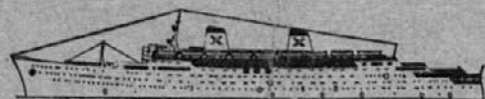
1. BOŽIČ JE PRED VRATI! ZA NAROČILA BOŽIČNIH PAKETOV PORABITE NAŠ CENIK, KI JE BIL OBJAVLJEN v "MISLIH" OKTOBRA MEŠCA. ČE ŽELITE, VAM POŠLJEMO CENIK. POHITITE Z NAROČILI!
2. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilno sestavljene testamente, prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
3. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj vas pri nas ne stane vozna karta niti en cent več kot pri kateri koli drugi firmi ali agenciji.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC.: Mrs. M. PERSIC, 704 Inkerman Rd. Caulfield, VIC. Tel. 50-5391.

NAJCENEJŠE POTOVANJE

- Z ladjo: MELBOURNE — GENOVA
(izven sezone) \$ 350.00
- Z letalom: skupine AVSTRALIJA — RIM
— AVSTRALIJA \$ 781.00
- Z letalom: skupine AVSTRALIJA —
LJUBLJANA — AVSTRALIJA \$ 798.90

SREDI APRILA 1969

polet okoli sveta preko Amerike od \$ 783
naprej

Videli bomo: Wellington — Tahiti —
Balboa-Cristobal (Panama) — NEW YORK
— Southampton — Rotterdam — Bremenha-
ven — London — Belgijo — Luxemburg —
Italijo — Švico — Avstrijo — Nemčijo —
Francijo.

Za podrobne informacije in tiskovine:

A L M A POTNIŠKO PODJETJE

330 Little Collins Street (vagal Elizabeth St.,
Melbourne 3000. Telefon: 63-4001 & 63-4002